

Žďárské

noviny

srpen/ 2020
XXVII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

208-3

Letní cvičení na Farčatech

Žďáráci, kteří se chtějí protáhnout a přitom si užít legraci, se schází třikrát týdně při Letním cvičení na Farčatech. To poběží až do konce prázdnin.

„Je to skvělá akce na oddegování. Pořádá ji město v rámci projektu Aktivně pro Žďár. Přijďte, cvičení je zdarma,“ vzkazuje místostarosta Ludmila Řezníčková.

Parta nadšenců napříč generacemi se schází ke cvičení na čerstvém vzduchu vždy od 18 hodin. Během aktivní hodiny cvičí vedle sebe i senioři a maminky, které do stínu stromu postaví kočárky, a nikdy nechybí skupina aktivních dětí.

V úterý se tančí s Jarmilou Džamilou Kašparovou, která učí zájemce tancům z různých částí světa. Do konce srpna je ještě na pořadu country tanec (4. 8.), španělský a cikánský tanec (11. 8.), muzikálový tanec (18. 8.) a taneční moderní mix (25. 8.).

Kdo chce upevnit svoji fyzickou, nevynechá střední cvičení se Zuzkou Fejtovou. Stejná cvičitelka učí v nedělním podvečeru zájemce jak správně běhat.

-lko-

ÚTERNÍ tanec s Džamilou je parádním oddegováním od starostí všedního dne.

Foto: Lenka Kopčáková

Opravená ulice Nádražní už je v provozu

Od srpna jezdíme po zmodernizované první části ulice Nádražní, v úseku od kruhové křižovatky u Ivana po křižovatku u České pošty.

Dle původního plánu měla rekonstrukce skončit před prázdninami, ale kvůli omezení pracovníků v době nařízených karantén a pro dodatečné rekonstrukce inženýrských sítí se stavba protáhla i na celý červenec.

Byť nyní vozovka v ulici díky postranním parkovacím pruhům působí opticky užší, zástupci města ujišťují, že provoz je oboustranný a ulice Nádražní splňuje všechny dopravní normy. Navíc je přizpůsobena

na i pohybu hendikepovaných. Právě díky pocitu užší vozovky by se provoz v ulici mohl nyní zklidnit.

Místostarosta Josef Klement (KDU-ČSL) si pochvaluje rozhodnutí radnice, že na doporučení architekta Zdeňka Lišky přistoupila k architektonické soutěži celé Nádražní třídy až po náměstí.

„Občané mohou zhodnotit, že kvalita předláždění v kameni a celý koncept je pěkným řešením. Budu se těšit na pokračování rekonstrukce na pěší zóně,“ říká Josef Klement.

S tím se ztotožňuje i starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM). Podle něho je

příklad Nádražní ulice dobrým důvodem, proč v kultivaci veřejného prostoru postupovat architektonickými soutěžemi.

„Veřejný prostor určuje kvalitu života ve městě. Měl by být bezpečný, zdravý a krásný,“ míní starosta a na mysli má kromě veřejných budov i chodníky, veřejnou zeleň, tržiště, parky, městský mobiliář, pítka, fontány, stojany na kola, či výtvarné artefakty.

„Veřejný prostor je multioborovým řešením, ve kterém se musí promítnout profese nejen architekta a dopravního inženýra, ale i specialistů na krajinu a zeleň, urbanismus umění a estetiku,“ říká Mrkos.

Architektonické soutěže mají podle něho nezastupitelný význam a přináší mnohem lepší výsledky řešení, a tím kvality života v daných lokalitách.

Odhalí Kameny zmizelých

Jak zástupci radnice informují, ke konci letošních Slavností jeřabin bude 20. září před domem na nároží Nádražní a Sadové ulice odhaleno osmnáct Kamenů zmizelých. Žulové kostky se jmény budou vzpomínkou na členy židovských rodin, které v tomto domě žily a zahynuly v koncentračních táborech. Aktu budou přítomni zástupci Federace židovských obcí v ČR.

-lko-

VODASERVIS
BAZÉNOVÁ CHEMIE
ČERPACÍ TECHNIKA
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

ENVIRO 25let
EKONALYTIKA s.r.o.
VRTANÉ
STUDNY
SEZONNÍ NABÍDKA
KE KAŽDÉMU VRTU
ČERPADLO ZDARMA
777 666 269
www.enviroeko.cz

TONER-COPY
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA HP RICOH

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
software pro
zemědělské
společnosti
www.winfas.cz

Polyfunkční centrum bude i za atriem

V architektonické soutěži o návrh „Potenciál města Žďaru n. S.“ zvítězilo svým návrhem pražské architektonické a urbanistické studio MS Plan, s. r. o. architekta Michala Šourka, který je profesorem VUT Praha.

Druhé místo patří týmu arch. Miroslavy Zdražilové (Jakub Capek a Karolína Langnerová) a třetí se umístila žďárská kancelář Rudolfa Grimma - autora rekonstrukce Nádražní ulice.

Předmětem dvoukolové soutěže byl návrh urbanistického, architektonického a krajinářského řešení lokalit Neumannova, Magistrála a Atrium.

Jak vysvětluje městský architekt Zbyněk Ryška, soutěž o Potenciál města vycházela ze Strategie centrum, nosného dokumentu z konce minulého volebního období.

Zcela prvním projektem Strategie byla rekonstrukce ulice Nádražní. Další na řadě je projekt na rekonstrukci lokality Tvrz. Již je hotový, ale kvůli ohrožení rozpočtu jarní covidovou krizí je akce zatím odložena. Třetím zadáním Strategie je Potenciál města.

Protože radnice svoji zakázku vypsal na široké území centra, součástí bude vícero projektů. Celé zadání pak zastřeší Územní studie, která nastíní budoucí rozvoj prostoru za obchodními domy a mezi poliklinikou a průmyslovou školou.

Revitalizace tak velkého území bude značně finančně náročná a bude trvat desítky let. Jen chodník podél východní strany náměstí a rekonstrukce atria představují investici kolem 50 milionů korun.

Rozsáhlý projekt Potenciál města lze dle Ryšky přirovnat k Územní studii na Klfar, která vznikla koncem minulého tisíciletí. „Je dvacet let stará a pořád se podle této územní studie staví. Stejným způsobem si dokážu představit, že se bude vyvíjet toto

MĚSTSKÝ architekt Zbyněk Ryška v diskusi nad návrhy Potenciálu města. Foto: Lenka Kopčáková

území,“ uvádí městský architekt.

Odborná porota na vítězném návrhu ocenila zejména etapizaci projektu, což je pro město velmi důležité. Porotu také oslovilo začlenění starších objektů do urbanistické koncepce. Navržená zástavba má lidské i ekologické měřítko. Vnitřní prostory s upravenou zelení, zelené střechy, práce s dešťovou vodou, dopravní řešení... Projekt má víc vrstev.

„Současné návrhy berme jako urbanistický směr, kterým se vydáme. Podoba se bude postupně zpřesňovat tak, aby byla realizovatelná v kontextu k majetkoprávním stavům sítí a dopravy,“ říká starosta Martin Mrkos (Žďár – ŽM).

Na případné námítky k soutěži byla ze zákona lhůta 15 dní, pak město zahájilo jednací řízení bez uveřejnění s autorem vítězného návrhu. V případě, že by se nedohodli, jednalo by s druhým, popř. třetím autorem v pořadí.

„Neznamená to, že návrh je finální a my nezasáhne ještě formou dalších upřesňujících požadavků,“ nevyklučuje místostarosta Josef Klement (KDU-ČSL).

Projekt je dle Zbyňka Ryšky složitý i kvůli podzemním inženýrským sítím. „Na chodník budeme chtít dostat stromy,“ říká. Město by rádo mělo projekt na chodník a atrium (včetně zahájení povolených řízení) připraven nejlépe ve druhé polovině příštího roku.

Území za obchodními domy, ve východní části náměstí je velmi komplikované. Jak městský architekt vysvětluje, v 80. letech 20. stol. došlo k demolici původních statků celé uliční fronty, kde byla následovně naplánována výstavba. Přišla revoluce a území zůstalo nedokončené - jakoby na půl kroku.

„Mně přijde, že výstavba v 80. letech, která dovoila vzniknout tehdy moderním obchodním domům, k úkolu přistupovala stejně jako předchůdci. Udělala fasádu do náměstí, ale zezadu zůstala stále ta humna,“ míní místostarosta Klement.

Tým odborníků chce postupně území za náměstím proměnit na polyfunkční pokračování centra, kde vedle obchodů, služeb a parkování bude i další bydlení v příjemném prostředí. **-lko-**

Strážníky zaměstnávají v létě opilci

Případy extrémně podnapilých osob zaměstnávají od začátku léta strážníky Městské policie ve Žďáře n. S. Nejnáročnější lokalitou v tomto je Stalingrad, kde se dokáží zpít do bezvědomí zejména asociálové a lidé bez domova.

„Jeich míry podnapilosti jsou opravdu vysoké. Koncem června jsme řešili pomoc bezvládně ležícímu bezdomovci za zastávkou MHD Brodská. Měl v krvi 2,60 ‰ alkoholu a vzhledem ke svému akutnímu zdravotnímu stavu skončil na ARO v novoměstské nemocnici,“ říká vedoucí MP Martin Kunc. Ten samý den hlídka MP vyjízďela k případu opilé ženy, již doprovázelo asi tříleté dítě. „Žena byla de facto na mol a při dechové zkoušce jsme jí naměřili 3,62 ‰. Kvůli dítěti jsme zajistili přítomnost osob blízkých a oba jim předali,“ informuje Kunc. Dohra tohoto případu bude na sociálním odboru MěÚ kvůli podezření ze spáchání přestupku o sociálně právní ochraně dětí.

„Rekordmanem sledovaného období byl ovšem muž nalezený na cyklistické stezce, kterému hlídka naměřila z dechu 3,76 ‰ alkoholu. I on kvůli svému stavu skončil v nemocnici,“ říká vedoucí MP.

Rekordman nadýchal 3,76 ‰ alkoholu

Takové pijácké rekordy prý už strážníci dlouho nezaznamenali. „Doufáme, že se nebudou navyšovat,“ říká Martin Kunc.

K opilecům, kteří nejsou schopni pohybu ani komunikace, většinou hlídka MP volá Rychlou záchrannou službu. Ta opilce vyšetří a vyhodnotí jeho zdravotní stav, včetně měření krevního cukru.

Pokud není člověk ohrožen na životě a na zdraví, je rozhodnuto o jeho umístění na protialkoholní záchytnou stanici v Jihlavě.

„Jen pro představu, na zákroku ztratí hlídka MP nejméně tři hodiny času od chvíle, kdy je povolána na místo“ informuje Kunc.

Jak popisuje, převoz trvá kolem půl hodiny a na záchytce se anabá-

ze opakuje: opilec je vyšetřen lékařem a prováděny jsou obvyklé úkony, u nichž musí být žďárská hlídka MP přítomna do chvíle, než je opilec umístěn na lůžko. „Pak nás čeká jak papírování na záchytce, tak další po příjezdu na naši základnu, kde musíme sepsat záznam o případu,“ popisuje Kunc. Vše stojí nejen čas, ale i nemalé prostředky.

Jedno přespání na záchytce vyjde asi na 4300 Kč a od asociálních osob se těžko náklady získávají. Jak vysvětluje starosta Martin Kunc, výlohy za záchyt opilce nejdu za městem. Protože je záchytka krajské zařízení, hraje je Kraj Vysočina. „Co vím, tak záchytka máví nedobytnost pohledávek asi 95 %,“ uvádí starosta.

Dle vedoucího MP se občas stává, že opilec cestou služební vůz silně znečiští. Vyčištění ve specializované firmě vyjde asi na tisíc korun a někdy se dle Kunce podaří náklady po osobě vymáhat, např. strháváním určité sumy přes sociální odbor města.

Jak dále vedoucí MP Martin Kunc

informuje, výjezdů hlídek v jednom týdnu bývají stovky k různým případům.

Současné je ve Žďáře kolem 40 lidí bez domova, z toho 20 je ubytováno v azylovém domě a s těmi dle Kunce většinou problémy nejsou.

„Problémoví jedinci se nám rekrutují z těch zbylých tzv. na pohybu. Většinou se jedná o osoby, které zde byly z určitých důvodů vysazeny z vlaku a už nám tu zůstaly,“ konstatuje vedoucí MP. Někdy jde také o občany z okolních měst, kteří zpočátku využívali služeb azylového domu, ale nedokázali plnit nastavená pravidla, např. na povolené množství alkoholu v dechu. Azylový dům opustili a už ve Žďáře zůstali.

„Snažíme se působit preventivně, pokud vidíme, že se tyto lidé shlukují kolem nákupních center, kde je zákaz požívání alkoholu. Abychom později nemuseli řešit jejich silnou opilost, vysunujeme je z lokality pryč,“ říká Kunc. Přes léto prý bezdomovci žijí v okolních lesích, kde mají postavená přístřeší. **-lko-**

Darovali osobní vůz

Od konce léta začne žďárským Sociálním službám města sloužit osobní vůz darovaný českým výrobcem.

Vybavený vůz za 900 tisíc Kč s tažným zařízením a v modré metalíze bude pendlovat dle potřeb denního stacionáře, pečovatelské služby pro svoz klientů, přepravu k lékařům či na volnočasové aktivity a k rozvozu stravy.

Příspěvková organizace města před časem požádala o pomoc z vyhlášeného grantového programu výrobce s názvem Mobilita - a byla vybrána. Přijetí daru pro ni však musela ještě oficiálně odsouhlasit a přijmout rada města. „Významná česká automobilka z Mladé Boleslavi vyhlásila grant a věnovala sto vozů zdravotním a sociálním službám v Česku, které provádějí služby terénním způsobem,“ vysvětluje počin místostarosta Josef Klement. **-lko-**

Slavnosti jeřabin 2020

Tradiční žďárský festival babího léta vypukne 24. srpna a potrvá do 20. září 2020. Letošní 26. ročník má podtitul Vysočina sklářská.

Zajímavostí o historii sklářství na Žďársku, rozhovor s komisařkou mezinárodního sochařského sympozia i program slavností přinášíme na stranách 8, 10 a 14. **-lko-**

Kancelář k pronájmu

kancelář 18 m²

nám. Republiky 151/21
Žďár nad Sázavou
Tel: 603 844 976

OC KILI Žďár nad Sázavou, Brněnská 30
Mob.: 602 433 117, e-mail: zdarns@kili.cz
www.kovani-mkupr.cz

Nově si u nás můžete nejen zakoupit nové dveře, ale nechat si je zaměřit a namontovat.

KVALITNÍ ČESKÉ DVEŘE

SIPELI

Provádíme i pokládku:

- Laminátové podlahy
- Dřevěné podlahy
- Designové krytiny
- Vinylové podlahy bez vinylu
- Rigidní podlahy
- Obkladové panely

MASONITE

tlomeč

MEISTER

...zázemí pro nábytek a interiéry

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR 211

- Péče o zdraví více než **1 300 000** našich klientů
- Více než **750 000 000** Kč za rok vynaloženo na prevenci z veřejného zdravotního pojištění
- Více než **27 000** lékařů a zdravotnických zařízení po celé ČR
- Služba Lékař na telefonu **24** hodin denně zdarma
- Více než **100** bonusových příspěvků
- Více než **90** klientských center

www.211.cz

Přestupní termín pro změnu zdravotní pojišťovny platí od **1. července** do **30. zář.**

Klientské centrum Žďár nad Sázavou | nám. Republiky 26

Víkendová oslava cyklistiky ve Vysočina areně se blíží

Zatímco v zimě platí Vysočina Arena za centrum českého biatlonu a běžeckého lyžování, v létě se stává centrem těch největších závodů na horských kolech, co se u nás pořádají. Kromě podniků světového poháru nebo mistrovství světa v cross country, které se v Novém Městě na Moravě konalo v roce 2016, se odsud již tradičně na své trasy vydávají účastníci největšího seriálu horských kol pro veřejnost Kolo pro život. Letos se tak stane během víkendu 15. a 16. srpna, kdy se zde uskuteční Vysočina Arena Tour České spořitelny, sedmý podnik letošního sezony Kola pro život.

V Novém Městě se bude podobně jako na Orlíku při sezónním otvírání závodit v průběhu celého víkendu, program zde bude ovšem ještě o něco nabitější, a to především díky jedinečným možnostem zázemí ve Vysočina Areně.

Další důležitou informací je fakt, že Vysočina Arena Tour České spořitelny je i letos součástí mezinárodního UCI kalendáře, a i letos tedy bude možné v rámci UCI trasy A sbírat body do světového žebříčku. V sobotu 15.8. se kromě trasy A bude také závodit na dvou dalších trasách – B a C, s délkou 54 km a 32 km. Všechny tři tratě směřují severně od Vysočina Areny a cyklisty tak provedou nejatraktivnějšími místy Žďárských Vrchů, jako jsou Žákova hora nebo nejvyšší vrchol Devět skal.

Na neděli 16.8. je pak nachystán program zaměřený především pro rodiny s dětmi a cyklisty pohodáře. Program otevře start závodu Gravel & MTB Rallye Vysočina, přímo v areálu se pak uskuteční závody pro děti všech věkových kategorií. Chybět nebude delší trasa pro starší žáky Junior Trophy Marathon. Po dětských závodech se jako již tradičně vydají na nezávodní vyjížďku celé rodiny v rámci Trasy D – Family jízdy.

Výčetem závodních tratí ovšem zdaleka nekončí veškeré možnosti zábavy. Po celý víkend se přímo ve Vysočina Areně bude zároveň odehrávat cyklistický veletrh Test & Expo 2020. Těšit se můžete na bohatý doprovodný program, partnerské stánky, populární Ninja dráhu pro děti nebo širokou nabídku občerstvení.

j08-22D

Půjčíte vám až
150 000 Kč

Dovolená!

#nežeknetešvec

Volejte zdarma **800 888 120**

www.faircredit.cz

NENECHTE SE OSLNIT

SLUNEČNÍ DIOPTRICKÉ BRÝLE OD

1 475,-

OPTIK
LÁLAJ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Značka Kraj Vysočina nabývá vážnosti

Letos si Kraj Vysočina připomíná své jubileum. Od vzniku před 20 lety dvakrát změnil svůj název z Jihlavského kraje na kraj Vysočina, až na dnešní Kraj Vysočina.

V roce 2000 bylo vše nové, nebyl žádný muštr a řada věcí vznikala tak říkajíc na koleně.

Kraj Vysočina přibral části území okolních krajů a zpočátku byl vnímán některými lidmi jako tak trochu nechtěný.

Zejména Žďár do té doby patřil pod správu Jihomoravského kraje a lidé si na nové uspořádání nemohli zvyknout.

Otázka pro politické kluby zněla:

■ **Považujete vytvoření Kraje Vysočina za přínos pro náš region - a hlavně pro město Žďár nad Sázavou? Pokud ano, tak v čem?**

Náš kraj má smysl

Vladimír Novotný,
klub ČSSD

Samospráva je vždy lepší než státní úřad, proto jsem uvítal přeměnu okresních úřadů na samosprávný kraj.

Skutečnost, že náš kraj byl složen z okresů bývalých tří krajů, přinesla jemu i lidem mnoho problémů. Ale když po dvaceti letech slyšíte i od lidí z Pelhřimovska nebo Havlíčkovobrodského, že jsou z Vysočiny, tak si myslím, že je to důkaz

toho, že k tomuto kraji skutečně patří, a to mě samotného velmi těší.

Kraj se hodně změnil a patří k nejkrásnějším místům ČR s mnoha památkami, krásnou přírodou a velkým rozvojem. Samozřejmě není tak blízko lidem jako obecní samospráva a spravuje velké území, jsme pátým největším krajem. Patříme však ke krajům s nejvyšším procentem investic. A to pocítuje přímo také Žďár a Žďársko. Staví se sportovní centrum, opravují se školy, investuje se do zdravotnictví nebo údržby a výstavby silnic. Kraj má snahu zlepšit a urychlit napojení na Jihlavu a D1. Obchvaty Nového Veselí, Bohdalo a Velkého Beranova dopravě významně pomohou.

A tak snad i ti největší odpůrci krajského zřízení musí nakonec uznat, že náš kraj má smysl. Nakonec nebývalý zájem žďárských politiků o volby do zastupitelstva Kraje Vysočina svědčí o tom, že chtějí ovlivňovat jeho fungování. A náš kraj si určitě do budoucna zaslouží samosprávu, která najde společnou řeč a bude pomáhat jeho rozvoji, tak jak tomu bylo doposud.

Před 20 lety jsme otočili kormidlem, tak držíme kurs!

Radek Černý,
klub ODS

Za dvacet let ukotvení v novém kraji míním, že pozitiva převážila. Je to náš kraj. A jeho bývalé okresy mají k sobě v mnohém přirozeně blízko a do Jihlavy blíže než do dřívějších krajských měst. Okrajový žďárský region byl v širším povědomí vždy zastíněn zcela jiným charakterem Jihomoravského kraje, jehož symbolikou jsou především vinařské oblasti od Brna

na jih. Obrazně řečeno Žďárské jeřabiny mají více společného s Havlíčkovobrodskými bramborami, než s vínem z Mikulova a meruňkami z Břeclavi.

Vznikem kraje jsme dostali možnost i odpovědnost vlády věcí svých. Být blíž svým občanům, lépe porozumět lokálním tématům a potřebám. Po dvaceti letech mudrovat, jestli to bylo dobře nebo špatně, považuji za bezcenné. Před dvaceti lety jsme otočili kormidlem, tak držíme kurs. Bylo to správné rozhodnutí a je potřeba si za ním stát a mít vedení kraje, které to dokáže maximálně zužitkovat. Když se Vás zeptají odkud jste, můžete odpovědět z Vysočiny, z Kraje Vysočina, ze zdravého srdce naší republiky. Mimochodem z kraje, kde se ženy dožívají nejvyššího věku z celé ČR, a to je pěkné.

První zastupitelstvo kraje odvedlo kus práce

Jan Havlík,
klub Změna 2018

Před 20 lety vzniklo současné krajské členění na 14 krajů, které nahradilo územní členění z roku 1960 spočívající v rozdělení České socialistické republiky na osm velkých krajů. V roce 2000, kdy bylo realizováno současné krajské uspořádání, tak bylo změněno 40 let zažitě uspořádání, což logicky znamenalo vzdušný emoci na všech stranách.

Politické rozhodnutí, které změnilo něco zaběhnutého a postrádalo ekonomickou racionalitu, na druhé straně přibližovalo výkon veřejné správy blíže občanům. Nově vzniklé kraje včetně Kraje Vysočina neměly vybudovanou potřebnou infrastrukturu, a byly tedy jakýmsi „popelkami“ mezi tradičními kraji.

O to více je třeba ocenit práci prvního krajského zastupitelstva v čele s hejtnanem Dohnalem i první ředitelky krajského úřadu Zikmundové, kteří položili základy dnešního Kraje Vysočina, jeho úřadu. Nastavili vztahy a komunikaci se samosprávami obcí a občanů kraje.

Po 20 letech je na každém z nás, nakolik jsme se identifikovali s naším krajem a využili jeho výhod, zajímavostí a výhodné polohy uprostřed České republiky.

Důležité je mít na kraji schopné lidi

Martin Mrkos,
klub ŽĎÁR - ŽM

Samosprávné kraje vznikly 1. ledna 2000, tedy i kraj Vysočina, a nahradil tak územní kraje, kdy Žďár patřil „pod Brno“ do kraje Jihomoravského. Bez ohledu na geografické řešení, institut krajů má svůj smysl a opodstatnění. Kraj spravuje řadu silnic a komunikací, financuje střední školy, nemocnice, sociální zařízení a rozděluje nemalé

prostředky na kulturu, sport, životní prostředí nebo komunitní život.

Takže i když to na první pohled nemusí být zjevné, kraj zásadním způsobem ovlivňuje dostupnost veřejných služeb, jejich kvalitu a úroveň života v obcích, Žďár nevyjímaje. Proto je důležité mít ve vedení kraje rozumné a schopné lidi, kteří zajistí efektivní distribuci peněz do měst na základě geografické spravedlnosti a transparentních pravidel, ne podle sympatií nebo stranické barvy dresu. Věřím, že letošní krajské volby takové složení vedení kraje zajistí. Proto prosím obyvatele Žďáru, aby vyjádřili svůj názor v podzimních volbách.

Žďár jako Popelka Vysočiny

Radek Zlesák,
klub ANO 2011

Kraj Vysočina dal našemu regionu identitu svým současným názvem, ale i dlouhodobou dobrou prací na značce kraje, která má nejen v ČR dobrou pověst.

Slepením pěti do té doby nesourodých okresů vznikl kraj na půdorysu Horácka, který již prokázal svoji smysluplnost a funkčnost.

Pokud srovnáme služby kraje v bývalých okresních městech, tak Žďár lze považovat za Popelku mezi nimi. V našem městě se nenalézá žádné krajské zdravotnické nebo sociální zařízení. Nesídlí u nás ani žádná jiná významnější krajská instituce jako je nově vznikající Krajská knihovna v Havlíčkově Brodě. Městská poliklinika hrazená jen z kapes Žďáráků supluje zdravotnickou péči zhruba pro 40 tis. obyvatel regionu.

Tato situace se však v poslední době mění. Díky přičinění náměstka Martina Kukly získal Žďár milionovou podporu na nákup nového moderního rentgenu pro polikliniku. Ve městě se již staví sociální transformační bydlení. Brzy započne výstavba turnajové sportovní haly u průmyslovky. A snad se dočkáme i krajského domova pro seniory na území našeho města.

Doufám, že emancipace našeho města v posledních letech ke Kraji Vysočina zajistí Žďáru důstojné místo na krajské mapě.

Lidem nezbyvalo než se podřídít

Petr Stoček,
klub ZM KSČM a SPOZ

Vytvoření nového samostatného kraje, jenž se nakonec proměnil v Kraj Vysočina v dnešní podobě, bylo ryze geopolitickým rozhodnutím. Řadový občan neměl šanci jakýmkoliv způsobem toto rozhodnutí ovlivnit, a tak mu nezbyvalo nic jiného, než se podřídít. Jedinou, byť poněkud málo významnou skutečností bylo a je to, že pokud občan musí své záležitosti řešit

na úrovni krajského úřadu, má to o 30 km blíže, jiný přínos to pro občany Žďáru rozhodně nemá. Díky novému uspořádání a rozšíření o části okolních krajů problémy ale nastávaly u masových sportů – fotbalu a hokeje. Zejména lední hokej se dodnes potýká se s možností založení krajské ligy, protože řada klubů ze západní části kraje (Humpolec, Pelhřimov, Zruč, Světlá) stále nepovažuje nový kraj za svůj a tíhne k účasti tam, kde působili dříve.

Rezervy vidím ve zdravotní a sociální oblasti

Josef Klement,
klub KDU-ČSL

Kraj Vysočina je jeden z nejmladších krajů. Ač již v 17. století v rámci moravského území Jihlavský kraj existoval. Jeho opětovné vytvoření považuji za správný krok v rámci územní statistické jednotky.

Přesto si myslím, že vyšší územní správní celek je funkční do té úrovně, jak se představitelé této krajské samosprávy starají o vyváženost jednotlivých regionů. Zde vidím

velké rezervy zejména ve dvou oblastech. První oblastí je zdravotnictví. I když naše město nemá nemocnici, přesto chceme zajistit pro naše občany základní zdravotní péči prostřednictvím polikliniky, která je příspěvkovou organizací města a je plně hrazena z rozpočtu města, bohužel bez přispění Kraje. Druhou oblastí, kde krajská samospráva pokulhává, jsou investice v sociálních službách. Zde je naše město bílým místem v krajských projektech. Ale i přes tuto nedostatečnou podporu se město Žďár snaží postarat o seniory a potřebné. Věřím, že se podaří tuto situaci zlepšit a představitelé Kraje Vysočina budou v hospodaření spravedliví.

Své vyjádření do uzávěrky ŽN nedodala Koalice TOP 09 a Svobodní. -lko-

Pomoci by mohl flexibilní systém rekvalifikací uchazečů i zaměstnanců

Nezaměstnanost stoupá navzdory dostatku volných pracovních míst. Pomoci musí flexibilnější systém rekvalifikací.

Tak vyplývá z podkladů Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS), které pro ŽN přibližuje Ondřej Hubatka z pražské komunikační agentury.

Jak např. uvádí, míra nezaměstnanosti v květnu činila dle Českého statistického úřadu 2,5 %. Její nárůst vytváří strukturální problém, kdy bude značná část nezaměstnaných obtížně hledat nové uplatnění. Jejich zaměření a specializace totiž často neodpovídá poptávce firem.

Výrazný nárůst nezaměstnanosti KZPS očekává koncem léta, a to kvůli ukončení výpovědních lhůt v důsledku koronavirové pandemie, dále kvůli ukončení sezónních prací a po 31. srpnu i s ukončením platnosti Antiviru „B“ (programu na ochranu zaměstnanosti).

„Počet uchazečů o zaměstnání bude v příštích několika měsících výrazněji stoupat. Firmy již začaly propouštět, nyní ale stále ještě běží výpovědní lhůty. S koncem letního období lze proto očekávat novou vlnu nezaměstnaných,“ poukazuje ekonom.

Dopad by dle odborníků zmínil nový flexibilnější model rekvalifikací, který pracovníky rychleji začlení zpět

do pracovního procesu. Průměrná rekvalifikace v současnosti trvá často až tři měsíce, tuto dobu je zapotřebí zkrátit na úroveň maximálně do jednoho měsíce.

„Dosavadní mírný nárůst nezaměstnanosti ovlivnil zejména program MPSV Antivirus A i B, který z velké části umožnil dotace na mzdy velkému množství pracovníků firem, které byly pandemií postiženy,“ potvrzuje prezident KZPS ČR Jan Wiesner.

Strukturální problém podle něho ještě více zesílí na podzim. „Ačkoli některé firmy propouštějí, jiné nové zaměstnance naopak hledají. Nedaří se jim ale nacházet takové, jejichž kvalifikace by odpovídala poptávaným pozicím,“ poukazuje.

Stávající systém rekvalifikací je dle prezidenta KZPS zdoluhavý a pro stát velmi nákladný. K tomu je potřeba upravit postup zejména v regionech, kde je zapotřebí daleko užší spolupráce pracovníků Úřadů práce s podniky.

Je nutné vědět, které profese jsou potřebné, aby byly rekvalifikace cílené. Dalším tématem k jednání jsou změny uvnitř podniků, neboť v mnoha případech bude muset dojít k restrukturalizaci výroby – někde i zásadní.

Ideální cestou by dle odborníků z konfederace bylo rekvalifikovat pracovníky uvnitř organizací, bez výpo-

vědi a přihlášení se na ÚP.

„I na těchto rekvalifikacích by se měl stát podíl, samozřejmě i ze strany zaměstnavatelů musí dojít k užší spolupráci s ÚP a regionálními školami technického zaměření,“ poukazuje ve své zprávě Hubatka.

Systém rekvalifikací v ČR využílo v loňském roce necelých 9600 lidí. Kompletní rekvalifikační kurz však v mnoha případech trvá až 3 měsíce. Náklady, které stát loni na rekvalifikace vynaložil, dosáhly téměř 95 milionů korun.

„Češi si loni pro rekvalifikaci nejčastěji vybírali obory spojené s profesní způsobilostí řidičských profesí, v sociální oblasti, anebo mezi osobními službami typu kosmetiky nebo manikúry,“ poukazuje Jan Wiesner. Z hlediska struktury volných pracovních míst by však podle něho byly zapotřebí zejména technické a strojní obory. „Systém by měl zajišťovat takový způsob a dobu rekvalifikace, aby uchazeče dostatečně připravil na výkon povolání v novém oboru,“ dodává Wiesner z KZPS ČR.

Spojuje dominantní svazy

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS) je sdružení, které reprezentuje osm dominantních zaměstnavatelských svazů z oblasti stavebnictví, textilního průmyslu, malého a středního

podnikání, výrobního a spotřebního družstevnictví, zemědělství, důlního a naftového průmyslu, dřevozpracujícího průmyslu, školství, zdravotnictví, kultury a sociálních služeb.

Zastupuje více než 22.000 členských subjektů s více než 1,3 mil. zaměstnanců. Prosazuje a formuluje společné podnikatelské a zaměstnavatelské zájmy svých členů, je jedním ze sociálních partnerů zastupujícím stranu podnikatelů v Radě hospodářské a sociální dohody – tripartitě. Více na www.kzps.cz

Odstávky přivedly průmysl k recesi

Během covidové pandemie utřil průmyslový sektor jako tažná síla české ekonomiky těžkou ránu, z níž se bude dlouho zotavovat.

Odstávky výroby, a to i v nejdůležitějším segmentu automobilového průmyslu, nasměrovaly průmysl do recese. „Přestože zakázky začínají opět mírně růst, problémy s cashflow neumožní výrobním firmám dosáhnout jejich plného potenciálu. Na úroveň ze začátku roku se proto ještě letos dostane jen malé procento firem,“ uvádí Petr Kymlička, partner poradenské společnosti Moore CZ, k aktuálním výsledkům ČSÚ o vývoji průmyslu. -red-

EnviTec Service s.r.o.
se sídlem ve Velkém Meziříčí
přijme do hlavního pracovního poměru:

**EnviTec
Service**

SERVISNÍ TECHNIK bioplynových stanic

HLAVNÍ NÁPLŇ PRÁCE:

- Údržby/opravy plynových motorů s hlavním zaměřením na výrobce GE Jenbacher.
- Údržby/opravy ostatní technologie bioplynových stanic.

POŽADAVKY:

- Technické vzdělání (automechanik, opravář zemědělských strojů, apod.).
- Praxe není podmínkou.
- Manuální a technická zručnost.
- Uživatelská znalost práce na PC /základy.
- Flexibilita, samostatnost.
- Ochota dále se vzdělávat v oboru činnosti.
- Řidičský průkaz sk. B.
- Ochota cestovat (v rámci ČR a SK, popř. sousedních států).

NABÍZÍME:

- Zaškolení v oboru činnosti.
- Pracovní příležitost v mladé, dynamické firmě.
- Flexibilní pracovní doba.
- Zajímavé finanční podmínky.
- Přátelský pracovní kolektiv a prostředí.
- Firemní benefity (stravenky, firemní telefon, atd.).
- Firemní akce.
- Nástup dle dohody.

V případě zájmu o nabízenou pozici prosíme o zaslání životopisu na email: info-cz@envitec-biogas.com

Více informací o nabízené pozici možno získat na telefonu: 566 688 430.
Těšíme se na Vás!

fakta

Fakta s.r.o. - vzdělávací zařízení a zařízení
pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

zve všechny zájemce na rekvalifikační kurz akreditovaný MŠMT

Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky

Místo konání: **MŠ Žďár nad Sázavou, Okružní 729/73**

Rozsah výuky: 160 hodin (84 hod. teoretická výuka a 76 hod. praxe v MŠ)

Termíny teoretické výuky: **23. - 24. 10., 6. - 8. 11., 20. - 22. 11., 4. - 6. 12. 2020**

Cena kurzu včetně zkoušky z profesní kvalifikace: **11.900 Kč**

(Kurz je možné uhradit z prostředků úřadu práce formou zvolené rekvalifikace. Je nutné nejprve podat žádost na příslušném ÚP.)

Další informace na www.fakta.cz

Hledáme spolehlivého pracovníka na pozici

řezač/ka klíčů

do prodejny ve Žďáru nad Sázavou

Jedná se o práci na 4 hodiny denně.
Vhodné pro důchodce.

Požadujeme:

- komunikativní jednání se zákazníkem
- nejlépe vyučen v oboru nástrojař, zámečník

tel. 777 788 915

Už v listopadu budeme větší
Pandemie koronaviru zasáhla naši společnost stejně jako nespočet dalších podnikatelů. I přes to se nám v této nelehké době daří udržet provoz na velice dobré úrovni a díky podpoře našich zaměstnanců můžeme i nadále zachovávat všechna pracovní místa. Ba co víc, díky novým nastupujícím projektům se Hettich ČR rozšiřuje. Výrobní plochou, počtem pracovních míst a brzy i objemem zakázek, které budeme schopni odbavovat.

Nejvíce viditelnou částí rozšiřování je aktuálně nová rostoucí hala s pořadovým číslem 5. Kvůli pandemii koronaviru a s ní spojeným opatřením jsme nicméně byli nuceni symbolické položení základního kamene stavby o několik měsíců odložit. S našimi stavebními partnery jsme se tak sešli ve středu 8. července a společnými silami na základní kámen poklepali (viz foto). Zvláště v této nelehké a nepředvídatelné době se pro nás tato událost stala příslibem budoucnosti Hettichu ČR jako společnosti a zároveň i nás všech jako zaměstnanců, protože „Hledíme do budoucna. Už v listopadu budeme VĚTŠÍ!“

Oldřich Pól, jednatel Hettich ČR k.s.

Už na podzim budeme VĚTŠÍ

Obsluha lisovny zinku

Pracovní náplň:

- Obsluha stroje a zařízení včetně plynové tavicí pece
- Doplnování materiálu do zásobníků strojů
- Kontrola jakosti v průběhu zakázky

Požadavky:

- 100% zdravotní stav a fyzická zdatnost
- Schopnost pracovat v nepřetržitém provozu
- Oprávnění k řízení VZV výhodou

Montážní dělnice/dělník

Pracovní náplň:

- Montáž a balení kompletů nábytkového kování
- Provádění samokontroly při montáži
- Udržování pořádku na pracovišti

Požadavky:

- Pečlivost, přesnost a flexibilita při práci
- Schopnost pracovat ve vícesměnném provozu
- Zkušenosti z výrobní společnosti výhodou

Hettich

Kontaktní e-mail: hcr-personal@hettich.com

facebook.com/HettichCR

Na Pilskou nádrž i do muzea cvokařů

Prázdniny jsou v polovině. Co si takhle naplánovat výlet na Pilskou nádrž?

Žďaráci, nenechte se mýlit, nebude to jen pár kroků za naše město. Tentokrát zamíříme do bývalého vojenského prostoru Brdy, téměř na hranici Středočeského a Plzeňského kraje.

V tamním lesnatém údolí se také leskne hladina s názvem Pilská nádrž. Patří k našim historickým vodním dílům. Byla budována v letech 1849–1853 jako zásobárna vody pro příbramské stříbrorudné doly a hutě. Vodní dílo dostalo jméno Sofiin rybník. To po arcivévodkyni Sofii, matce budoucího rakouského císaře Františka Josefa I. Později ji přejmenovali dle původního rybníka Pilka ze 17. stol. Napájí ji Pilský potok.

Pilská nádrž je největším rezervoárem pitné vody pro město Příbram a okolí, takže koupat se v ní rozhodně nemůžeme. Sportovní rybáři to tu budou milovat.

Zdejší voda vyniká vysokou kyselostí a díky průzračnosti připomíná nádrž horské jezero. Nad ní jsou rašeliniště.

Zatopená plocha je 21 ha a nádrž zadržuje 1,6 mil. m³ vody.

Zalesněné údolí kolem nádrže je velmi půvabné a obklopují jej vrchy, z nichž nejvyšší má 719 m. Je to vyhlášený houbařský ráj a na své si přijdou i botanici.

Stavba nádrže začala v roce 1851

PILSKÁ nádrž ve středočeských Brdech.

Zdroj: www.brdy.info/pilska_dronem.jpg

pěchováním hráze. Jak uvádí historické zdroje, stavělo se ručně a stovkám dělníků při utloukání jílu vyhrával do rytmu flašinetář, aby všichni tloukli stejně. Stavba byla dokončena v roce 1853. Hned rok nato ale došlo k neštěstí. Po vydatných deštích se hráz naplnila po okraj a začala prosakovat.

Rychlí poslové na koních varovali obyvatele Bohumína, ale to už se hráz provalila a ohromný vodní přival strhnul vše, co mu stálo v cestě.

Později byla hráz opakovaně vyspravována, ale hladinu už drželi

jen nízko. Až po roce 1956 prošla Pilská nádrž zásadní rekonstrukcí. Naplněna až po přelivovou hranu byla teprve v roce 1985. Pilská nádrž v Brdech je jedinou českou obnovou přehradou s protrženou hrází.

Při tomto výletu nelze vynechat největší hornické muzeum v Česku z r. 1886. Je v Příbrami a nabízí přes 40 stálých expozic zdejších stříbrorudných a uranových dolů.

Dokumentuje takřka tisíciletou historii zdejšího revíru i dobývání uranového ložiska po roce 1948. Nejcenější exponáty jsou z doby

pravěku a bronzové předměty z keltské civilizace. Z hornických zajímavostí zaujme největší vytěžený kus stříbra vystavený v českých muzeích. Váží 11 kg. Zdejší šachetní věž z roku 1879 byla díky své historické a architektonické hodnotě navržena do seznamu technických památek UNESCO.

S nedalekým Rožmitálem pod Třemšínem si asi řada z nás spojí kantora a regenschoriho Jakuba Jana Rybu. Zde složil nejslavnější Českou mši vánoční, ale i píseň Spi, má zlatá, boubelatá, jednu z nejoblíbenějších písní národního obrození.

Rožmítal začal psát svoji historii již v 10. století. Hrad z počátku 13. stol. dostal dle tehdejší módy název Rosenthal (údolí růží). Později byl renesančně přestavěn a je přístupný.

Z místních pánů proslula Johana z Rožmitálu, druhá choť Jiřího z Poděbrad, a její bratr Jaroslav Lev z Rožmitálu, který vedl mírové poselství s cílem podpořit snahu Jiřího z P. k vytvoření unie křesťanských evropských států.

Mají tu i Cvokařské muzeum. Ale nebojte, s psychiatrií nemá nic společného. Expozice muzea ve Starém Rožmitále se věnuje tradiční výrobě hřebíků. A nebylo to řemeslo věru lehké. Jeden cvokař musel denně udeřit kladivem čtyřicetitisíkrát. Hřebíky se dle účelu lišily velikostí i ukováním své hlavy. Muzeum je volně přístupné od jara do podzimu.

-lko-

ŽIJEME DINOSAURY

DINOPARK
ZOOPARK VÝŠKOV

Ozvučené robotické a statické modely dinosaurů v životních velikostech
3D Kino • Dětské paleontologické hřiště ukrývající zkamenělého tvora
Cesta do minulosti Země • Nejružnější atrakce, houpadla a prolézačky
DinoShop • DinoCafe • Parkování ZDARMA

MÁME NOVÝ 3D FILM

Hlasujte přímo v kinosále a sami rozhodněte o osudu mláděte...

ZACHRAŇTE MLÁDĚ!

DINOPARK.CZ

Z BABIČČINA DVOREČKU DO VŠECH KOUTŮ SVĚTA

SETKÁNÍ S DOMESTIKOVANÝMI ZVÍŘATY EVROPY, ASIE, AFRIKY A JIŽNÍ AMERIKY

ZOO PARK VÝŠKOV

WWW.ZOO-VYSKOV.CZ

Skláři přišli na Žďársko před 460 lety

O tom, že na Žďársku má sklářství nejméně 460letou tradici, řada z nás možná ani neví. Hodí se ji tedy v letošní „Vysočině sklářské“ připomenout. Čerpáme z historických a odborných sklářských publikací.

Dle historických pramenů se skláři na Žďársku usadili v polovině 16. století. První sklárny vznikaly ve Vříšti (asi 1559), na Fryšavě (před r. 1560), ve Svratouchu (před r. 1574) či v Herálci (před r. 1604). Během dalšího století přibýly sklářské hutě na Kocandě, v Křižánkách, Jimramově či v klášterních statcích Cikháje.

Kvalita těchto nejstarších horáckých sklárů byla v českých zemích proslulá. Hlavně tabulové sklo se vyváželo až do Vídně, vyrábělo se zde i zrcadlové, bílé solinové sklo, foukané a různými technikami zušlechťené sklo.

Sklené a Sklenné

Dvě obce na Žďársku mají dodnes sklo přímo v názvu a jejich sklářskou minulost připomínají v erbech tzv. mluvící znamení. Tak třeba Sklené u Žďáru mělo na obecní pečeti širočinu, nástroj dřevorubců. Dřeva totiž pro sklářskou huť nebylo nikdy dost. Na obecní vlajce Skleného najdeme i skleněný pohár provázený dvěma sedícími lvy.

Sklené nad Oslavou (dříve Sklenné) má v bílo-modrém děleném štítu nahoře skelnou huť a dole polovinu mlýnského kola. Uprostřed ve stříbrném poli sklenici. Modrá barva je symbolem vody v Oslavě.

Mariánská huť v Herálci

Herálecká huť přetrvala ze zdejších prvních sklárů nejdéle. Proslula pod

2020 – Rok skla na Vysočině

názvem Mariánská huť. Přes dvě stě let produkovala tabulové sklo, ve druhé polovině 19. století zde byla zavedena výroba barevného dutého skla, např. chromově žlutého či červeného.

V posledním svém období vyráběla sklárna zajímavé kostní sklo. Mléčně zbarvené tavenině se tak říkalo kvůli příměsi kostní moučky ve sklovině. Výrobky byly malované, ryté či broušené.

Výroba v Mariánské huti utichla za první světové války. Na zániku sklárny se podepsaly stále rostoucí ceny dřeva, neschopnost konkurovat severočeským podnikům, ale hlavně odsun mužů na frontu. Definitivní tečkou za Mariánskou hutí bylo zbourání hutního komínu v roce 1920.

Vzácné modré sklo z Rybné

Zajímavostí je, že v Pusté Rybné, vzdálené asi 30 km severovýchodně od Žďáru (směr Fryšava, Sněžné a Krásné) byla první sklárna již v roce 1600, ale zanikla. O 60 let později byla postavena nová sklárna. Sice se udržela jen 40 let, ale proslula modrým sklem, které bylo tehdy velkou sklářskou specialitou. V Pusté Rybné se vyráběly také šestiboké zdobené láhve se šroubovacím cínovým uzávěrem.

Milovská naučná stezka

Tipem na výlet může být Milovská naučná stezka prezentovaná také jako Příběh krajiny pod Čtyřmi palicemi.

Stezka s dvaceti zastaveními nás

MLUVÍCÍ znamení dokládající sklářskou historii mají zdejší dvě obce. V erbu Skleného u Žďáru je širočina a sklenice, v erbu Skleného nad Oslavou je zase sklářská pec a číše.

Zdroj Wikipedia

seznámí se sklářstvím a historií Českých Milov, včetně vizualizace historického stavu hutě a při ní vzniklé osady. Tvoří okruh mezi Moravskými Křižánkami, Milovy, Českými Milovy a Čtyřmi palicemi.

Výsledky bádání archeologů

Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech v Mostu vydal před dvěma lety obsáhlý Sborník pro dějiny skla.

Do publikace přispěli i archeologové, sklářští odborníci i historici z různých krajů ČR. Ve svých studiích informují o nálezích skla z archeologických výzkumů, o zaniklých sklářských hutích, o průzkumech v terénu a chemických analýzách.

Z Kraje Vysočina publikovali své poznatky archeologové a historici Muzea Vysočiny v Havlíčkově Brodě Pavel Rous, Jiří Jedlička, Aleš Knápek a Dana Rohanová.

V Poznámkách ke stavu poznání historického sklářství na Vysočině autoři předkládají souhrnnou rekapitulaci vývoje starého sklářství v regionech Havlíčkobrodská, Jihlavská, Pel-

hřimovská a Žďárská, včetně oblasti Žďárských vrchů.

Brodské muzeum iniciovalo projekt s názvem Sklářství na Vysočině. Průkopníkem terénní prospekce historických sklářských lokalit na Vysočině a v přilehlém okolí byl Arnošt Kába (1909 – 1989), jihlavský muzejník a archivář, který v letech 1970 – 1972 provedl sběry, zjišťovací výkopy a fotodokumentaci ve 42 hutních lokalitách.

Výtěžkem Kábových průzkumů byly kromě terénních poznatků i movité archeologické nálezy získané ve 35 lokalitách a uložené včetně fotodokumentace v jihlavském muzeu. Na Žďársku archivář tímto způsobem potvrdil historické sklárny Brušovec, Fryšava, Herálec, Vojnův Městec – Nová Huť, Karlov, Milovy a Nový Jimramov.

Vysočina sklářská

Jak pro ŽN uvádí Jaroslav Svoboda, sklářský výtvarník a účastník srpnového česko-rakouského sochařského symposia ve Žďáře, Vysočina byla vždycky sklářská. „Jeden badatel mi předal zajímavý výsledek svého výzkumu. Na Vysočině, bráno od Pelhřimova po Políčku, bylo v minulém a předminulém století na 65 sklárů“, poukazuje.

Dvaosmdesátiletý umělec z nedalekého Karlova vítá, že v souvislosti se sklem se začíná mluvit také o centru kolem Nového Města na Moravě, Žďáru nad Sázavou a Jihlavy.

„Každá akce, která připomíná zdejší sklářskou tradici, je dobrá“, míní. Horácká galerie v Novém Městě na Moravě letos přináší rozsáhlou výstavu Skláři Vysočiny.

-lko-

Vzácností je Pernštejnský vítací pohár

Dle historiků byla nejspíš zcela první sklárnou na Žďársku ta ve Vříšti (dnes část Sněžného). Nechali ji postavit páni z Pernštejna. A i když sklárna zanikla již kolem roku 1738, dodnes na ni máme vzácnou památku. Museli bychom se však za ní rozjet až na slovácký hrad Buchlov.

Touto památkou je Pernštejnský vítací pohár. Dle sklářských odborníků nejstarší dochovaná sklenice z naší oblasti. Vříštský výrobek vznikl coby svatební pohár. Svatba Vratislava II. z Pernštejna (*9. 7. 1530 – +27. 10. 1582)

Výrobek dávných sklářů ze Žďárka

a Marie Manrique de Lara (*asi 1538 – +16. 2. 1608) se uskutečnila v září roku 1555.

Dnes je Pernštejnský vítací pohár v majetku NPÚ v Kroměříži a spatřit jej můžeme na zmiňovaném státním hradu Buchlov.

Tvar vychází z německých renesančních vzorů typických pro humpeny, čili vítací číše s velkým obsahem.

Čtvrt metru vysoký Pernštejnský vítací pohár je vyroben z čirého, lehce nahnědlého skla a zdoben emailovou malbou a zlacením. Zpodobňuje

VZÁCNOU svatební číši vyrobenou na Žďársku zdobí erby Vratislava z Pernštejna a jeho nevěsty Marie Manrique de Lara.

Zdroj: archiv NPÚ, hrad Buchlov

protějškově erby manželského páru, a i když nejsou erby dle historiků v malbě dokonale propracovány, patří pohár

k nejvýznamnějším pernštejnským artefaktům, které Národní památkový ústav ve svých sbírkách uchovává.

Černá paní předpověděla vymření Pernštejnů

Vratislav z Pernštejna, nejvyšší kancléř Českého království, byl nazýván též „Nádherymilovný“ či „Stříbrný“. Ve službách Habsburků se osobně účastnil svatby španělského krále Filipa s Alžbětou z Valois. Jako vůbec první z Čechů se stal rytířem řádu Zlatého rouna.

Jeho manželka, španělská šlechtice Marie Manrique de Lara, byla dvorní dámou Marie Habsburské. Jako svatební dar si do Čech přivezla sošku tzv. Pražského Jezulátka. Dílo vrcholné španělské renesance je dnes k vidění v malostranském chrámu Panny Marie Vítězné.

Manželství trvalo 27 let a bylo velmi plodné. Z celkem 21 dětí se však většina nedožila dospělosti. Marie Manrique de Lara byla vlastně přes dvacet let vytrvale těhotná!

Kvůli svým zemřelým dětem však paní z Pernštejna nikdy neodložila smutek. Po smrti se zjevovala coby smutná Černá paní na zámku v Litomyšli, darovaném manželem. Předpověděla i vymření Pernštejnů po meči. Černá paní se prý zjevila r. 1631 krátce před tím, než její vnuk Vratislav Eusebius padl v třicetileté válce.

-lko-

Hospodářský dvůr Bohuslavice

- Zážiteková kuchyně
- Stylové luxusní ubytování nebo spaní na peci
- Svatby, konference
- Minizoo

Kdy máme otevřeno?

Neděle–čtvrtek	11.00–22.00 hod.
Pátek–sobota	11.00–23.00 hod.

Kontakty

Hospodářský dvůr, Bohuslavice u Telče
www.hospodarskydvur.cz
 e-mail: info@hospodarskydvur.cz

Objevme příhraniční Litschau

STRÁŽNÝ hrad v Litschau.

Zdroj: cs.wikipedia.org

Rakouští umělci, kteří se účastní mezinárodního sympozia Průhledy ve Žďáře, přijedou z města Litschau. Pojďme krátce nahlédnout do jejich kraje.

Dolnorakouské starobylé městečko z počátku 13. století je jen pět kilometrů vzdálené od Chlumu u Třeboně. Může tak být zajímavým tipem na výlet.

Litschau (česky Líčov) je údajně názvem slovanského původu. Vito-raszk, kde se Litschau nachází, často přecházelo do držení českých rodů, a pak zpět do rakouských. Městem protéká řeka Raissbach, která na Třeboňsku pramení jako řeka Dračice. Na skalním ostrohu nad Litschau dominuje stejnojmenný mohutný hrad s válcovou věží. Kdysi

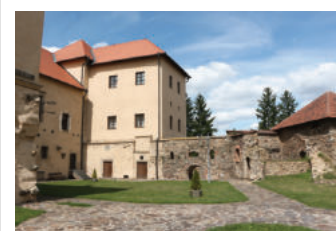
plnil strážní funkci.

Jak se např. dočteme na webu ceskycestovatel.cz, hrad původně chránil region i před „českými nájezdníky“, kteří už za časů Přemyslovců dávali svým rakouským sousedům pocítit sílu českých mečů.

Litschau leželo na obchodní stezce z Gmündu do Nové Bystřice. V roce 1297 mu Habsburkové udělili právo trhu a díky obchodu Litschau prosperoval. Lákal kupce na sklářské a textilní výrobky.

Dnes zde žije kolem 2 300 obyvatel a díky čistému životnímu prostředí si městečko buduje pověst klimatických lázní. V okolí protkaném cyklistickými stezkami se rozprostírají početná jezera, lesy a rašeliniště.

-lko-

Městské muzeum Polná

Prohlídkové trasy:

Hrad I – řemesla, kupecký krám, barokní lékárna, lapidárium, hladomorna

Hrad II – historie hradu a města od 13. do 20. století

Stará škola – třída, kabinety, byt učitele, černé kuchyně

Muzeum – historie města, expozice historických hodin, výstava Muzea kutilství

Otevřeno denně kromě pondělí 9-12 a 13-17 hodin

Akce a doprovodný program:

- ☒ 14. 8. Noční prohlídky hradu
 - ☒ 19. a 26. 8. Komentované prohlídky výstavy Muzea kutilství
 - ☒ 22. 8. Hradní slavnosti
- Ukázky dravců ... a další program najdete na www.muzeum-polna.cz

Městské muzeum Polná, p. o.

Tel. 567 212 336, 777 229 073

e-mail: muzeum@muzeum-polna.cz

JOB-16D

Hotel Zámek Valeč – vaše nejlepší dovolená na Vysočině

Představte si klidné místo, hotel na Vysočině, ve kterém se vkusně snoubí kouzlo zámeckého panství s luxusem moderního. Už první procházka po hotelovém komplexu Vám na tváři vykouslí spokojený úsměv. Valečské panství nabízí tolik rozličných způsobů zábavy a odpočinku, že Vám ani celý víkend nebude stačit na to, abyste si všechny pořádně užili.

Příjemný den můžete strávit prohlídkou zámku, procházkou v zámecké zahradě, osvěžit se ve wellness centru s bazény, vířivkami a novými dětskými bazény. Pro děti jsou k dispozici prolézačky, skluzavky, houpačky a zábavná stezka. Pro ubytované hosty je dále k dispozici tenis, bowling, lukostřelba, segway, půjčovna kol, elektrokol a animační programy. Po příjemné procházce,

prohlídce zámku nebo návštěvě wellness centra si můžete dát něco dobrého v naší restauraci.

V průběhu roku připravujeme kulturní a společenské akce jako jsou plesy, ochutnávky vín s cimbálovou muzikou, zámecké a dýňové slavnosti, svatomartinské a králičí hody a také speciální pobyty. Všechny dostupné pobytové balíčky naleznete na www.hotel-valec.cz.

Umíte si představit lepší dovolenou v Čechách?

Kraj Vysočina pomáhá finanční podporou k obnovení regionálního cestovního ruchu poškozeného koronavirovou pandemií. Vytvořil portál slevy.vysocina.eu, kde nabízí veřejnosti slevy na pobyt formou tisícikorunového poukazu. Využijte tedy mimořádnou nabídku slev na pobyt v Hotelu Zámek Valeč.

Přehled akcí Valeč 2020

- 22. 8. Koncert Roman Horký a Kamelot
- 12. 9. Pouťové pobyty, hudební večer s kapelou Duo Arcona
- 12. – 26. 9. Hudební festival Petra Dvorského
- 12. 9. Proč bychom se netěšili
- 15. 9. Píjáčké písně
- 19. 9. Za Hlasem srdce
- 20. 9. Melodie z roku raz dva
- 24. 9. Čochtan vypravuje
- 26. 9. A nakonec... Mozart
- 26. – 29. 9. Svatováclavské pobyty
- 3. 10. Králičí hody
- 31. 10. Dýňové slavnosti
- 14. 11. Svatomartinská husa
- 28. 11. Vánoční trhy
- 31. 12. Silvestr v hotelu Zámek Valeč

t08-valecD

Festival protknou umělecké Průhledy

Letošní již 26. ročník Slavností jeřabin vypukne v pondělí 24. srpna a potrvá téměř měsíc. Festival svým zaměřením ctí krajský projekt s názvem Vysočina sklářská – Rok skla 2020, který letos láká turisty do regionu na fenomén sklářství.

Toto řemeslo má ostatně i u nás na Žďársku dlouhou tradici. Ve zdejší zaniklé sklárně ve Vříšti (část Sněžného) v pol. 16. století vyrobili svatební pohár pro pána z Pernštejna. Číše je nejstarší skleněnou památkou z naší oblasti.

Podle starosty Martina Mrkose proběhnou letošní Slavnosti jeřabin ve zcela novém formátu. Budou, jak říká, bohatší na hudební, volnočasové a kulturní pořady.

Hlavní atrakcí festivalu je meziná-

rodní sochařské sympozium s mottem Průhledy a výstava o sklářském a sochařském umění ve žďárském a dolnorakouském regionu. Přizvání jsou totiž i umělci z příhraničního městečka Litschau.

Jak název naznačuje, půjde o „průhledy“ skrz materiály, umělecké techniky, ale i přes hranice a národnosti.

Předpokládané náklady na realizaci akce jsou 20.000 EUR. Žďár nad Sázavou úspěšně požádal o podporu z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika. Jak upřesňuje starosta Mrkos, dotace ve výši 17 tis. EUR kryje 85 % způsobilých výdajů. Zbytek uhradí pořadatelé.

Cílem projektu je spolupráce oby-

vatelstva obou regionů v oblasti kulturní a propojení českého a rakouského moderního umění. Radní Žďáru schválili předloženou smlouvu a pověřili starostu Martina Mrkose podpisem.

Klub výtvarných umělců Horácka vystavoval doposud na 25 ročnících Slavností jeřabin. Spolek umělců z dolnorakouského města Litschau na výstavě představí na 50 děl od 18 tamních umělců. Kumštýři začnou společně objekty vytvářet 24. srpna a veřejnost může přímo na Farských humnech sledovat jejich umělecké techniky. Při třítydenním sympoziu budou s rakouskými sochaři tvořit tři čeští skláři. Těmi budou Monika Vosyková ze Žďáru, Jaroslav Svoboda z Karlova a šperkař Miroslav Ště-

pánek z Velkého Meziříčí. Umělci budou mít zázemí v areálu volnočasového centra na Farčatech (vodárna) a ve sklářské huti na Karlově.

„Každý umělec do námětu Průhledy vloží své inspirace, myšlenky a poslání. Jedinými společnými parametry budou sklo, kámen a námět,“ očekává starosta.

Sympozium vyvrcholí odhalením děl na vernisáži dne 13. září. Vytvořené exponáty zůstanou ve žďárském veřejném prostoru. K výstavě a sympoziu vyjde brožura představující umělce, jejich tvorbu a podstatu mezinárodní umělecké spolupráce.

„Ke konci Slavností jeřabin proběhne v kině Vysočina komponovaný program o sklářství,“ dodává závěrem starosta Martin Mrkos. **-lko-**

Sochy se sklem budou ve veřejném prostoru působit jako šperky

Komisařkou letošního sochařského sympozia Průhledy ve Žďáře n. S. je Monika Vosyková, která se zanedlouho mezinárodní tvůrčí spolupráce v pléneru zúčastní i jako sklárka.

Odpovídá na dotazy Žďárských novin.

■ Lenka Kopčáková

Jaký typ kamene bude zvolen a nejvíce se hodí pro kombinaci se sklem - odkud bude dodán? O jaké zpracování skla půjde?

Byl vybrán hořícký pískovec z lomu v Ostro-měři. Kombinace skla a pískovce se užívala již v gotice. Skleněné autorské prvky budou vyrobeny ve sklárně na Karlově. Na technologii výroby se právě pracuje, ale zřejmě půjde o lité sklo, a podle potřeby broušené.

Budou mít sochaři v okamžiku zahájení Slavností jeřabin 24. 8. již materiál na místě?

Ve chvíli, kdy přijedou sochaři tvořit, již musí být vše připravené. Sochaři mají jen dva týdny na realizaci, tak musí začít pracovat co nejdříve. Kameny přivezené z lomu budou umístěny na silných podkladových trámech, musí být nachystané pracovní zázemí pro sochaře, včetně stanových stříšek, aby mohli pracovat v jakémkoliv počasí.

Zázemí pro skláře bude v huti a brusírně na Karlově. Kde budou mít technické zázemí sochaři?

V předchozích ročnících sympozia pracovali sochaři u statku Lyra na okraji města Žďáru. Letos budou sochaři pracovat u staré vodárny na Farských humnech (dnes dětské centrum), plac je více dostupný návštěvníkům.

Rakouský sklár prý nepřijede, a tak do české party sklářů přibíráte i šperkaře z Velkého Meziříčí?

Ano, uvolnilo se místo, a tak jsme oslovili vynikajícího výtvarníka Miroslava Štěpánka, který je členem uměleckého sdružení KVVH, tvoří na Vysočině bezmála čtyřicet let jako šperkař. Poslední dvě desetiletí se věnuje i velkým objektům z nerez oceli v kombinaci právě se sklem.

Jakou máte sama představu o Průhledech a těšíte se na společnou tvorbu? Máte už nápady,

SKLÁŘSKÁ výtvarnice Monika Vosyková je komisařkou mezinárodního sochařského sympozia Průhledy. **Foto: archiv**

nebo ty přijdou až po zahájení společných prací – a půjdete do barev?

Na tvorbu se těším. Tři dvojice, vždy sochař a sklár, již teď společně pracujeme na návrzích budoucích soch. Návrhy soch určují výběr tvaru kamene i místo, kam budou později instalovány. Téma Průhledy je široké a pro mne představuje v současné době pohled do světa bez válek, násilí, pandemií. A jestli přitom půjdu „do barev“ ještě nevím.

Mohou se během sympozia lidé přijít na Farčata podívat a sledovat vás při práci?

Určitě ano. Za starou vodárnou je oplocený a chráněný pozemek, který bude po 14 dní přístupný veřejnosti. Máme zkušenosti z předchozích sympozií, že sochaři diskutují s lidmi o sochách, a

pokud přijdou s dětmi, tak ty si staví z kamených úlomků hrady, zídky apod. Také ve sklárně na Karlově bude možné poslední prázdninovou sobotu sledovat vznik skleněných částí soch.

Kámen i sklo jsou těžkými materiály. Jak bude křehké sklo v plastikách zajištěné, aby dílo bylo bezpečné a odolávalo ve veřejném prostoru?

Sklo bude v sochách naprosto bezpečně ukotvené. Naše koncepce uvádění soch do veřejného prostoru je citlivá, záměrně volíme menší rozměry kamene, které doplňují prostor jako šperky. Skleněné prvky nebudou proto nijak velké a těžké.

Máte z navázaného kontaktu informace, zda v dolnorakouském Litschau, odkud jsou účastníci sympozia, žije tradice skla a sochařství?

Samozřejmě jsou tam aktivní výtvarníci, kteří pracují s těmito dvěma materiály. Co se týká práce se sklem, tak u nás je tradice sklářství jednoznačně větší.

Mají umělci z Litschau také svůj klub, podobně jako je u nás Klub výtvarných umělců Horácka?

Ano, přímo v Litschau již dvacet let působí sdružení Together s podtitulem platforma pro vzájemnou kulturní spolupráci mladých v příhraničí. Žije tam i jeho hlavní tvář, výtvarnice Elisabeth Springer. Tento klub sdružuje umělce z většího území Rakouska při hranicích s Českou republikou.

A jak jste přišli zrovna na umělce z Litschau?

Kontakt na Litschau jsme získali od Petra Sedláka (vedoucí odboru školství, kultury, sportu a marketingu MěÚ), který jej našel ve spolupráci se Sdružením obcí Vysočiny. Jsme rádi, že budeme moci konfrontovat naše české umění s rakouským a poznat kolegy umělce.

Jak dlouho se sama uměleckému sklu věnujete a co je vaší parketou?

Kdybych počítala i šestileté studium ve sklářském ateliéru na pražské „umprumce“, bylo by to již 32 let. Vyzkoušela jsem většinu sklářských technologií a z nich se věnuji nejvíce sklu foukanému, tavenému a lehanému. Lehané sklo mám nejraději, protože nejlépe odráží moje představy.

Na podzim začne obnova stromořadí

Žďár začne na podzim s obnovou městských alejí, kde přibude ke 400 stromů.

Radnice získala skoro třímilionovou dotaci poté, co úspěšně požádala o podporu na revitalizaci žďárských stromořadí z výzvy Operačního programu životního prostředí MŽP.

Projekt za 5,5 mil. Kč se rozjede s vegetačním klidem od 1. listopadu a začne kácením dřevin, co jsou ve špatném stavu. Zrealizován musí být do 31. 12. 2022. Jak vysvětluje místostarostka Ludmila Řezníčková (ANO 2011) zodpovědná za městskou zeleň, na kácení sice dojde, ale město bude aleje hlavně obnovovat. „Nově bude vysazeno 384 vzrostlých stromů a ošetřeno přes 70 dřevin,“ říká.

Dotaci město získá jen na způso-

bilé výdaje, ty představují asi 4,8 mil. Kč. Zbylých 0,63 mil. Kč jsou nezpůsobilé výdaje.

Dotace tedy činí 2,9 mil. Kč a vlastní podíl města je 2 mil. Kč.

„Nyní chystáme výběrové řízení na realizátor akce a doufáme, že soutěž se podaří předpokládané náklady částečně ponížít,“ uvádí místostarostka.

Aby stromořadí mohla v ulicích být, město se nevyhne oněm nezpůsobilým výdajům na vytýčení sítě technické infrastruktury a zajištění jejich ochrany. „Jsem velmi ráda, že se toto povedlo, protože dnes se zeleň do ulic jen velmi těžko dostává. Vše je zasítované. Jednání se síťari byla dlouhá a složitá, ale nakonec se podařilo projednat maximum možného,“ uvádí Řezníčková. Některé ulice sice musely být vyřazeny úplně, ale v jiných ulicích, kde dřív dřeviny

nebyly možné, se partneři domluví. Město musí na své náklady instalovat síťový control systém a v zelených pásích podél silnic i chráničky kabelů.

Projektem dojde k obnově i prodloužení perspektivy jednotlivých druhů zeleně.

Jako příklad uvádí Řezníčková ulici Bezručovu, kde nyní rostou jasan. „Ty se kácet nebudou, ale mezi ně vysadíme lípy. Až vzrostou, uvidíme, jak se mezitím budou chovat staré stromy,“ říká. Dožití stromů v ulicích je totiž jen do padesáti let, byť stejné druhy přírodě rostou i staletí. „V ulicích jsou stromy vystaveny daleko větší zátěži ze silničního provozu,“ konstatuje místostarostka.

Ulice k obnovám stromořadí město vybíralo dle zpracované projektové dokumentace a doporučení

dendrologa arch. Josefa Součka. Ten přímo v terénu provedl průzkum spolu s městskou krajinářkou a správcem žďárské zeleně. Přednost dostaly ulice, které jsou současně zcela bez stromů nebo mají dřeviny ve velmi špatném stavu. Třeba ulice s javory stříhanými v minulosti na „palice“. Ve Žďáře přibudou místní listnáče jako lípy, javory či jasan. Určitě to nebudou stromy ovocné, náročné na údržbu.

Nových dřevin se dočkají ulice: ul. Drdlova (19 ks), ul. Dolní (11 ks), ul. Jungmannova (38 ks), ul. Bezručova (66 a 47 ks), ul. Santiniho (18 ks), ul. Veselská (31 ks), ul. Zahradní (7 ks), ul. Jiřího z Pod. (40 ks), ul. 1. máje (16 ks), ul. Baráková (12 ks), ul. Horní (24 ks) a ul. Brněnská (55 ks. nově vysázených dřevin). **-lko-**

Dopravní informace z blízkého regionu

Uzavírka na Přibyslavsku

V souvislosti s červencovým zahájením rekonstrukce silnice I/19 v úseku mezi obcemi Keřkov a Stříbrné Hory na Přibyslavsku počítáme s úplnou uzavírkou silnice v délce 2,2 km. Doprava je vedena po objízdných trasách.

Jak pro ŽN uvádí Martin Buček z Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD), zpět na silnici I/19 by se doprava měla vrátit v průběhu 20. září. Práce na rekonstrukci vozovky budou pokračovat až do konce letošního října v rámci posuvných pracovních míst.

Mluvíci ŘSD vysvětluje, že rekonstrukce silnice I/19 mezi obcemi

Simtany a Keřkov na Havlíčkobrodsku byla nutná kvůli havarijnímu stavu povrchu. Celková délka opraveného úseku je 4,7 km a bude stát kolem 83 mil. Kč. Proběhne ve dvou etapách. Na opravených úsecích silnice, v místech, kde k silnici bezprostředně přiléhají stromy, budou osazena ocelová svodidla pro vyšší bezpečnost. Na jaře 2021 se silničáři vrátí k opravě úseku Simtany - Stříbrné Hory.

Provizorium na dálnici u Humpolce

v rámci postupu modernizace D1 v úseku Koberovice (EXIT 81) –

Humpolec (EXIT 90) byla koncem července zahájena modernizace levého jízdního pásu (směr Praha). Veškerá doprava je převedena na pravý jízdní pás (směr Brno), kde je vedena v provizorních jízdních pruzích v režimu 2+2.

Celostátní sčítání dopravy

Od 12. 7. běží celostátní sčítání dopravy 2020. Jak vysvětluje mluvčí ŘSD Martin Buček, výstupy slouží primárně Ministerstvu dopravy, ŘSD ČR a jednotlivým krajům jako podklad pro rozhodovací a plánovací činnosti na srovnání komunikací, řešení ochrany životního prostředí a pro zajištění celoevropských

dopravních cílů. Využívány jsou také pro projektovou a posudkovou činnost.

„Celostátní sčítání dopravy na dálniční a silniční síti je prováděno v pětiletých cyklech. Jarní část sčítání musela být letos posunuta z důvodu epidemie covid-19, která nebyla ovlivnila dopravu,“ sdělil mj. Buček. Sčítání potrvá do konce října.

Nejbližší Žďáru probíhá sčítání v Keřkově na silnici I/19 z důvodu vyčerpání silnice a přípravy opravy; pak na silnici I/34 v Humpolci u dálnice. To z důvodu vyčerpání tahu jih-sever a zařazení do evropské mezinárodní silniční sítě. **-lko-**

Napsali nám

Střípky vzpomínek na Kraj Vysočina

Jihlavský kraj (původní název) vznikl sice v lednu 2000, avšak plně fungovat začal až od ledna 2003. K 31. prosinci 2002 byly totiž zrušeny okresní úřady a kraje převzaly z velké části jejich agendu (některou i pověřená města).

Týkalo se to i mne jako pracovníka Okresního úřadu Žďár n. Sáz. Odcházel jsem tímto dnem do důchodu, ale ještě 30. prosince jsem neměl vyřízeno vyúčtování a předání přísně zúčtovatelných pokutových bloků, o které krajský úřad vůbec nejevil zájem. Telefonicky jsem se vnutil, že na Silvestra tuto agendu odvedu proti podpisu a razítku někoho na kraji Vysočina (tehdejší název), abych splnil poslední úkol svého pracovního života.

Bylo úterý 31. prosince 2002, chladný a sychravý den se sněhovou břečkou. S příslušnými tiskopisy a pokutovými bloky v rukávu na zádech jsem se vydal autobusem na služební cestu do Jihlavy. –Ta mi však už nemohla být propočtena, navíc jsem čerpal zbývající dovolenou. Tímto sčítáním způsobem jsem tedy zakončil svoji profesní dráhu. V 11 hodin jsem ještě stihl úspěšně zvládnout šestikilometrový Silvestrovský běh

jihlavskými ulicemi.

Druhá vzpomínka je na slavnostní večer vyhlášení vítězů ankety Sportovec Kraje Vysočina za rok 2016, konaný 7. dubna 2017 ve žďárském Domě kultury. Zde mi byla hejtmanskou MUDr. Jiřím Běhounekem jako speciální cena udělena velká pamětní medaile Kraje Vysočina za celoživotní aktivní přístup k běžeckému sportu a prezentaci dobrého jména Kraje Vysočina. **Alois Bradáč**

(autor je známý maratónský běžec)

Jsou třeba organizační změny?

MěÚ dobře pracoval, získal řady ocenění, byla tam přátelská atmosféra. A dnes? Je to atmosféra napětí a strachu. Po volbách se začaly postupně dělat změny na MěÚ, zbytečné přemísťování kanceláří. Např. pan Havlík pracoval 22 let na MěÚ a též se přemísťoval z pravé do levé části úřadu, že by jim příliš zasahoval do jejich práce? Je důležité vynakládat finanční prostředky na přemísťování kanceláří? Nebylo důležitější investice?

A následně nenápadně odstraňují zavedené pracovníky a dosazují si své známé nebo příbuzné. Výběrová řízení se stávají pouze formalitou. O tom by vám mohla více říci např. paní Lučková, Škodová, pan Matou-

šek... A podobně se začínají chovat ve firmě Satt, kde bývalí zaměstnanci kabelové televize podali výpovědi. Zřizují na Sattu technické služby, není to krok zpět, nezatíží rozpočet? Neměli by lépe finance využít na soběstačnou výrobu tepla pro naše město? Nejen na MěÚ, ale i v zastupitelstvu města je atmosféra napjatých a vyhrocených vztahů. Cokoliv předloží opozice, je předem zamítnuto.

Po zprávě paní tajemnice Hostomské a vyhodnocení prvního roku její práce na MěÚ se z úst mnoha zastupitelů sneslo tolik diků, až jsem nemohla uvěřit. Ano, neříkám, neměla to vůbec lehké nastoupit po tak fundovaném pracovníkovi panu Havlíkovi. Ale proč jsem toto neslyšela po jeho dlouhodobém působení na MěÚ? Na lednovém ZM poděkoval pan Brychta za Změnu 2018 a někteří zastupitelé v tomto okamžiku raději odešli. Spolupráce je nedobrá a mnohdy až nenávidná.

Na ZM 30. 4. se vyjadřuje pan Černý směrem k panu Havlíkovi, že „politicky onanuje“. K tomuto vyjádření není třeba komentáře, jenom je smutné, že i takové výroky zazní na ZM.... **Miloslava Brychtová,**

(zastupitelka za hnutí Změna 2018)

-lko-

Probíhá sbírka školních potřeb

Běží prázdninová sbírka školních potřeb pro děti v nouzi, kterou pořádá Oblastní charita Žďár n. S. Velmi pomůže rodinám s dětmi v tíživé situaci.

„Jedná se o rodiny, s nimiž spolupracuje naše Sociálně aktivizační služba. Jejich příjmy často nestačí na pokrytí základních životních potřeb a náklady spojené se školní docházkou dětí jsou pro ně příliš vysoké,“ vysvětluje Jana Kincová Křížková, koordinátorka Charitní záchrané sítě.

Díky pomoci se zajištěním školních potřeb se děti budou moci vrátit do školních lavic se vším, co potřebují.

Do sbírky se velmi ochotně zapojila Turistická a informační centra na Žďársku. Až do 14. září lze přinášet darované školní potřeby do IC v rámci jejich provozní doby.

Ve Žďáře se zapojilo Turistické a informační centrum na nám. Republiky. Sběrka běží i na všech okresních pobočkách charitního centra Kopretina. Ve Žďáře najdeme Kopretinu na Horní 22.

Co všechno dětem pomůže: Školní batohy (aktovky), penály, sešity, obaly, pera, tužky, pastelky, vodovky, tempory, fixy, voskovky, pravítka, kružítko, desky na sešity, barevné papíry, výkresy. Lze přispět i finančním darem. **-lko-**

O Krávě. Letní výstava v Pelhřimově

Lyska, Straka, Hnědka, Plavka, Malina, Jahoda či Hvězda...

Krásná jména pro zvíře, na němž kdysi bývaly rodiny bytostně závislé. Zhruba před sto lety se chovala kravka snad u každé chalupy a lidé si jí velmi vážili.

Aniž si to uvědomujeme, i dnes jsme na krávě celoživotně závislí. Mléko v různé podobě spotřebovává většina z nás. Kráva je ovšem izolována v kravínech nebo stádo zahlédneme jen z úctyhodné vzdálenosti. Dřív kravka žila člověku tak blízko, jak to jen šlo, zejména v chudých chalupách. A je velmi přízpůsobilá.

Krava inspirující

Krava může být i dnes inspirující. Nevěříte? Tak se rozjeďte do Pelhřimova, známého města rekordů. V tamním Muzeu Vysočiny na zámku pánů z Říčan je až do konce prázdnin k vidění ojedinělá výstava s úplně obyčejným názvem O Krávě. Bude dospělé i děti bavit.

Muzejníci připravili expozici ve spolupráci se zootechniky, poradci chovu, ilustrátorkou i pamětníky, takže se dozvíme mnoho podstatného. Lidé z Vysočiny reagovali na výzvu muzea a zapůjčili rodinné snímky a vzpomínky z bývalého hospodaření a soužití svých předků s krávou.

Tip na prázdninový výlet

Autorům se podařilo sestavit expozici, která poodhaluje historické zajímavosti spojené s hovězím dobyt看em. Jeho chov byl dříve neodmyslitelnou součástí každodennosti. Vždyť role krávy zanechala stopy i v naší kultuře a folklóru.

Kdo by si nevzpomněl na volské spřežení Přemysla Oráče. To je dokonce jedním ze základních symbolů počátků české státnosti...

Výstava se koná s ministerskou dotací Podpora tradiční lidové kultury 2020 a provázejí ji autorské kresby a malby ilustrátorky Terezy Říčanové. Dnes přinášíme malý náhled do expozice.

Ty krávo, ty vole, ty jsi ale tele...

Krava je mimořádně inteligentní citlivé zvíře, které si utváří silné emoční vazby. Dobromyslná povaha a užitečnost těchto tvorů zřejmě moderní lidstvo přesvědčily, že krávy, volí a telata, prostě hovada a dobytek, lze obecně pokládat za ztělesnění hlouposti. Odtud nejspíš ono titulování...

Přitom ve všech tradičních kulturách měl skot výsadní postavení. Dodnes se těší úctě v Indii a Nepá-

VÝSTAVU provází obrázky ilustrátorky Terezy Říčanové.

lu. Krava dodávající mléko představovala božský dar. Býci byli uctíváni jako ztělesnění síly a plodnosti, nejznámějším je antický býk Mínotaurus.

Krav si váží i křesťanské umění, bez zobrazení krav nebo orajících volků se neobešel snad žádný středověký rukopis. Ostatně vůl s oslíkem jsou součástí vánočního betlému...

Jalovice, prvotelka, stelná...

Krava je výraz pro samici tura domácího, která porodila tele (ote-

lila se), a proto dává mléko. Krava prvotelka měla zatím jen jedno telátko. Samičím, co ještě mládě neměly, se říká jalovice. Krava, která čeká mládě, je stelná.

Samec tura se nazývá býk. Bývá výrazně větší než samice a je hůře ovladatelný. Zklidnění zvířete a zvýšení jeho tažné síly se dosáhne kastací. Tak se z býka stává vůl. Býkům vybraným do chovu se do nozder vsazuje kroužek, za který lze zvíře uvázat a vést. V minulosti se v každé vesnici choval obecní býk, o kterého často pečoval obecní slouha.

Poprvé krávy rodí ve 2,5 až 3 letech. Březost trvá devět měsíců, krava se může dožít víc jak 20 let.

Krava v medicíně

Ve druhé polovině 18. století začalo v Evropě očkování kravskými neštovicemi, které bylo již dávno předtím známo v Turecku. Seškrábnutý stroupek dobytčí neštovice přenesený do ranky na lidské kůži dokázal vytvořit protilátky proti mnohem nebezpečnějším černým neštovicím.

Očkování na svých dětech vyzkoušela císařovna Marie Terezie, a když se přesvědčila o jeho účinnosti, nařídila jej zavést v celé monarchii. Černé neštovice u nás vymizely do 40. let 19. století a byly první chorobou, kterou se podařilo díky očkování zastavit.

Nápady k výrobě sýrů

Pokud máme rádi sýry a chceme nahlédnout do taje jejich výroby, naplánujme si výlet do Pelhřimova na úterý 11. srpna. To se totiž v rámci výstavy O Krávě koná i přednáška pacovského sýraře o výrobě této vyhledávané pochutiny. Vstup na akci je zdarma.

Přednáška s ukázkami se koná od 17 hodin ve freskovém sále zámku pánů z Říčan. Petr Rys vysvětlí praktické postupy při výrobě různých typů sýrů a předvede potřebné vybavení užívané v minulosti i v současnosti v různých částech Evropy. Prozradí i triky k výrobě sýrů použitelné v domácím prostředí. Po přednášce se lze zúčastnit komentované prohlídky výstavy O Krávě.

-lko-

VZPOMÍNKY na soužití svých předků s krávou. Dobrovolníci zapůjčili na výstavu O Krávě rodinné snímky.

Foto: archiv Muzea Vysočiny Pelhřimov

Jaká byla cesta naší české červinky historií

Původním skotem v českých zemích byly české červinky, až do roku 1840 chované v čistokrevné formě. Teprve pak došlo k překřížování drobnějšího skotu dovezenými plemeny.

Historii i současnost chovu hovězího dobytka nejen na Vysočině pro ŽN přibližuje Tereza Dodávková, odborná technička Svazu chovatelů českého strakatého skotu z Radešinské Svratky. Tématu se budeme v budoucnu věnovat, dnes jen malá ukázka.

V Čechách a na Moravě došlo po třicetileté válce (1618 – 1648) ke značnému poklesu stavu skotu. Proto byl zejména na jihočeské zrušované velkostatky dovážěn skot z Rakouska. V alpských zemích nakupoval skot už i

Vilém z Rožmberka.

Původní česká červinka byla ctěna pro své vlastnosti, jako je dobrá přizpůsobivost a dojivost. „Mezi čistými červinkami starého typu se vyskytovaly červené krávy, tzv. „lysky“, s bílou trojúhelníkovou plochou na čele, nebo „plosky“ s bílou maskou hlavy, také „šrýmy“ s typickým úzkým bílým pruhem po hřbetě i na spodině břicha,“ přibližuje Tereza Dodávková.

Časem se ovšem naše červinky nemohly vyrovnat dováženým mohutnějším plemenům. Proto se na konci 19. století v Čechách setkáváme s plemenem švýckým, pigavským, bernským, simentálským či freiburským. „O zlepšování vlastního domácího ple-

mene na podkladě čistokrevné plemenitby se tehdy vůbec neuvažovalo. Nejspíše proto, že bylo pokládáno za způsob mnohem zdoluhavější než křížení,“ říká odbornice.

A tak začaly původní české červinky mizet. Přetrvaly jen tam, kde nebyly velkostatky a po delší dobu se používali býci téhož plemene. Vznikaly tak určité typické rázy skotu. Východní Čechy měly své „mourky“, České středohoří „skot moskevský“, západní Čechy zase „chebské červinky“, Šumava „skot pošumavský“ a jižní Čechy měly „jihočeské plavky“.

Jak Tereza Dodávková popisuje, v prvních desetiletích 20. století byli na Moravu dováženi především simenští

býci ze Švýcar, Německa a Rakouska. Již po 1. sv. válce se projevilo zlepšování tvarových a užitkových vlastností červenostakatého skotu.

Pro zlepšení mléčné užitkovosti se po roce 1950 přikročilo ke zušlechťování. V horských a podhorských oblastech severních a východních Čech aryšským skotem, u nás na Českomoravské vysočině a v Českém lese švédským černobílým skotem a dánským červeným skotem.

„Oblast Vysočiny byla domovinou pro kmen „horský skot českomoravský“. Jeho výbornou dojivost, tažnou sílu a výkrmnost lze připisovat křížení bernského a kravařského kmene,“ uvádí odbornice.

-lko-

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máme možnost účastnit se zdarma 2 následných hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systemy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

■ Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz. Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.

www.studioformicka.cz, tel. 566 626 130, 604 231 229

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz

Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourer.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz Tel.: 728 385 371 Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce. www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry, oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce. e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, střihová služba, úpravy a opravy oděvu. Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK KŘEŠTAN - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OR2, OR1, KO a německých briquet za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru, prodej písků a kameniva, autodoprava. Tel. 733 536 004, e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz, www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Tiskárny

■ Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou. Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky... Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba. Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínících techniky, včetně venkov.rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz. Tel.608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

Truhlářství

■ Josef Havelka - zakázkové truhlářství. Výroba, montáže a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavebně - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva. Žitná 20, Žďár nad Sáz. 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubnu nabízí: sadbu zeleniny a květin, bylinky, trvalky, skalničky, okrasné stromy a keře, sadbu jahod, zeminu, rašelinu, hnojiva a postřiky. Otevřeno 7,30-17,30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ Koupím GARÁŽ ve Žďáře n. S. Tel.: 777 253 065

■ Koupím škrdlovické hutní sklo. Vázy, misy a jiné druhy. I celé komplety. Platba v

hotovosti. Tel. 704 787 323

PRODÁM

■ Prodám dvougenerační RD ve velké Losenici. NEVOLAT RK. Tel: 773 063 111

**Čte nás
více než
30 000
čtenářů**

**Inzerujte
ve Žďárských
novinách**

**Kontakt: Markéta Mayerová
mob.: 732 235 415
e-mail: nzr.reklama@centrum.cz**

Houbařská sezóna očima policistů

Případy související s houbařením řeší policisté na Vysočině každé léto.

My Češi jsme národem houbařů a od našeho koníčka nás jen tak něco neodradí. Ale při návštěvě lesa bychom měli počítat s určitými riziky a dodržovat důležité zásady. Více po zkušenostech uvádí nprap. David Linhart, vrchní inspektor Krajského ředitelství Policie kraje Vysočina.

Řidiči, kteří na houby přijedou autem, si musí dle policistů uvědomit, že vjezd a parkování vozidel v lese je zakázáno lesním zákonem. Mnozí totiž zaparkují přímo před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty či z místa ležícího mimo komunikaci. „Tímto se ale dopouští protiprávního jednání, a to pře-

stupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, za který policisté mohou na místě v příkazním řízení uložit pokutu do výše dvou tisíc korun,“ upozorňuje nprap. Linhart.

Možnosti postihu se vystavují i řidiči, kteří poruší zákaz vjezdu do lesa. „V tomto případě ale přestupek řeší správní orgán, který přestupci může ve správním řízení uložit sankci ještě vyšší,“ upozorňuje.

Když už tedy nalezneme vhodné místo k parkování, je velice důležité naše auto řádně zajistit, a to jak proti krádeži, tak i proti pohybu. „Zejména je zapotřebí zkontrolovat, zda jsou zavazadla okna, zajistit vozidlo mechanickými bezpečnostními prvky, pokud je jimi vybaveno, a zkontrolovat obsah cestovního, který

v žádném případě nenecháváme ve vozidle,“ radí nprap. Linhart. Takto odstavená a zdlouhavě opouštěná vozidla prý bývají častým terčem zlodějí. Nedávejme jim proto sebemenší příležitost, aby nás okradli.

Policisté také během houbařské sezóny velmi často pátrají po osobách, které při sbírání hub zabloudily. Podobným situacím lze předcházet dodržením níže uvedených jednoduchých zásad. Jak policista říká, není důležité množství nasbíraných hub, ale abychom se z výpravy do lesa v pořádku vrátili domů. Dodržením pravidel si vytvoříme podmínky, že v případě jakéhokoli nepříjemného události se nám včas dostane potřebné pomoci.

■ Houby sbíráme jen na místech, která dobře známe. V neznámém lese se snažíme zapamatovat orientační body, podle nichž snadněji najdeme cestu zpět.

■ Máme plně funkční a nabitý mobilní telefon. Pokud se ztratíme nebo zraníme, můžeme si přivolat pomoc.

■ Informujeme rodinu či známé, že jdeme na houby a přibližně kam.

■ Pokud trpíme nemocí nebo alergií, máme u sebe potřebné léky.

■ Nezapomeneme ochranné prostředky, které nám mohou zachránit život, např. spreje pro astmatiky a také repelenty. Klíštěta jsou letos velmi aktivní.

-lko-

KOUPÍM

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války. Např.: odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, opasky, celty, mapy, fotografie. Uniformy zejména generálské, pohraniční stráž, výsadkářské a jiné i nekompletní.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

j08-15D

VRTANÉ STUDNY

Tomáš Pecka

Tel.: 777 624 862, Jungmannova 595, 588 13 Polná
e-mail: studny.pecka@email.cz, www.vrtanestudnypecka.cz

NA PRAMENY SPODNÍ VODY

GARANTOVANÉ MNOŽSTVÍ min. 2000 l/24 h.

V CENĚ OD 850 Kč za 1m JE ZAHRNUTO:

• vyhledání pramene • vyvrtání

• vypažení PVC-u (atest na pitnou vodu)

• čerpací zkouška • poradenský servis

NA POŽÁDÁNÍ DODÁME:

• kompletní rozvod vody až do domu

ODVEDENÍ DÍLA "od A až do Z"
ŽÁDNÉ PLATBY PŘEDEM

j08-20

Slavnosti jeřabin 2020

Ústředním tématem letošního již 26. ročníku festivalu je sklárství na Vysočině.

Program:

Kdy: 24. srpna – 6. září
SOCHAŘSKÉ SYMPOZIUM NA TÉMA: „PRŮHLEDY“

Kde: Farská humna, areál bývalé vodárny

Umělecká díla z rukou českých i rakouských sochařů budou vznikat přímo před vašimi očima.

Kdy: 27. srpna – 20. září
VÝSTAVA „PRŮHLEDY“

Kde: Stará radnice, kaple sv. Barbory

Společná výstava Klubu výtvarných umělců Horácka a spolku umělců Together z rakouského Listchau.

Vernisáž výstavy 27. srpna.

16.00 Koncert Žďárského swingového orchestru před Starou radnicí

17.00 Oficiální zahájení výstavy

19.00 Koncert na skleněnou harfu performeru Petra Špatiny, nádvoří Rezidence Veliš

Kdy: 29. srpna
DĚKOVNÁ POUŤ, MŠE A KONCERT HORÁCKÉ MUZIKY

16.00 Začátek děkovné pouti na Zelené hoře

16.30 Mše sv. v bazilice Nanebevzetí P. Marie a sv. Mikuláše

19.00 Koncert Horácké muziky v bazilice

Kdy: 5. září
PO STOPÁCH SKLÁŘSKÝCH PŘEDKŮ – celodenní komentovaný výlet po významných místech Žďárského spojení se sklárstvím. Provází Miloslav Lopaur, historik Regionálního muzea.

Trasa: 10.00 odjezd z náměstí Republiky

■ **Letní prelatura zámku Žďár n. S.** – někdejší sídlo významné sklářské rodiny Hafenbrädlů

■ **Nová Huť** – nejlépe dochovaná sklářská osada

■ **Karlova** – ukázka současné výroba skla a prohlídka galerie

■ **Škrdlovice** – vzpomínka na zašlou slávu věhlasné sklářské výroby

■ **Cíkháj** – návštěva sklářského dvora a připomenutí barokní sklárny náležející ke žďárskému klásteru

■ **Mariánská huť u Herálce** – prohlídka dochovaných reliktů sklářské výroby

■ **Křižánky** – návštěva soukromé galerie skla

Návrat v podvečerních hodinách (220 Kč).

Kdy: 6. září, 19.30, nádvoří Rezidence Veliš

PIRATE SWING BAND – koncert velkého swingového tělesa. Zazní Michael Jackson, Madonna, Queen, Coldplay a další.

Vstupenky v IC na Staré radnici (220 Kč).

Kdy: 13. září (10.00 – 21.00) Farská humna

FUTROVÁNÍ NA FARSKÝCH – akce pro milovníky jídla, kultury a her. Food festival, odhalení soch sochařského symposia a koncerty kapel Cimbalica a Botox.

Kdy: 14. září 17.00, Kino Vysočina
PROJEKCE HISTORICKÝCH SKLÁŘSKÝCH SNÍMKŮ – unikátní fotografie zachycují výrobu skla na Žďársku. Součástí komponovaného večera je přednáška Jana Mergla a archeologa Aleše Knápka.

Kdy: 20. září, park u Ivana a centrum

KAMENY ZMIZELÝCH A KONCERT KAPELY TROMBENIK

Odhalení Kamenů zmizelých. Vzpomínka na žďárské židovské rodiny zahynulé za 2. sv. války. Spojeno s historickou procházkou a koncertem židovské hudby. Vše zakončené posezením ve venkovní kavárně na náměstí Republiky.

17.00 setkání v parku u Ivana a komentovaná historická procházka přes Nádražní ulici

18.00 koncert kletzmer kapely Trombenik. -red-

Regionální muzeum

Vyhledka z věže

Letos můžeme věž kostela sv. Prokopa v centru Žďáru n. S. navštívit zdarma během léta i podzimu až do 31. října.

Návštěvnícky atraktivní akci již tradičně pořádá Římskokatolická farnost sv. Prokopa ve spolupráci s pracovníky Regionálního muzea na Tvrzi a dobrovolníky z řad přátel muzea.

Jak informuje průvodkyně Regionálního muzea Kamila Dvořáková, kdo vystoupá na ochoz věže, dozví se méně známé skutečnosti z historie města a získá razítko dokládající zdolání sto a tří schodů. Navíc si může pořídit zajímavé záběry města a okolí.

Akce se nekoná jen v pondělí a za deště.

Komentovaná prohlídka věže: V sobotu 19. září bude návštěva věže kostela sv. Prokopa ozvláštněna doprovodem městských historiků, od nichž se dozvíme nejednu zajímavost. Věž je otevřena od 9 do 20 hodin. Za deště či při změně koronavirové situace se prohlídka ruší.

Na všech frontách

Od 18. srpna až do 15. listopadu bude na Tvrzi k vidění výstava s názvem „Na všech frontách. Modely letadel a techniky 2. světové války.“

Obdivovat můžeme práce členů Třebíč Nuclear Model Club, kteří sklízí mezinárodní úspěchy. Výstava se tematicky vrací k připomenutí 75. výročí ukončení dosud největšího konfliktu v lidských dějinách.

Uvidíme precizně, profesionálně a do detailu zpracované modely známých i méně známých letadel, tanků, zbraní a jiné techniky z východní, západní, italské, africké i tichomořské fronty.

Jak upozorňuje historik Pavel Elbl, najdeme tu i modely techniky, která se vyskytla zejména ke konci války ve Žďáře a jeho okolí. Tuto techniku dokládají vystavené snímky. „Výstavu doplnila i malá expozice palných zbraní: německé útočné pušky MP-44, kulometu MG-42, samopalu MP-40, pistole Walther P-38, pušky Mauser 98K, sovětského samopalu Sudajev vz.43, karabiny Mosin vz.44 a britské pušky Lee Enfield,“ říká pro zajímavost historik. -lko-

Kino Vysočina

Sobota 1. srpna

14.30 **VZHŮRU ZA SNY** - Animovaný (Dánsko 2020, ČD 2D)

17.00 **JAK BÝTI DOBROU ŽENOU** - Drama-komedie (Fran./Belg. 2020, T 12+ 2D)

19.30 **3BOBULE** - Komedie (ČR 2020, 2D)

Neděle 2. srpna

14.30 **SCOOB!** - Rodinný animovaný (USA 2020, ČD 2D)

17.00 **HAVEL** - Životopisný (ČR 2020, 12+ 2D)

Čtvrtek 6. srpna

17.00 **K2 VLASTNÍ CESTOU** - Dokument (ČR 2020, 12+ 2D)

19.30 **HAVEL** - Životopisný (ČR 2020, 12+ 2D)

Pátek 7. srpna

17.00 **TROLLOVÉ: SVĚTOVÉ TURNÉ** - Animovaný dobrodružný muzikál (USA 2020, ČD 3D)

19.30 **DĚMON ZATRACENÍ** - Horor (USA 2019, T 15+ 2D)

Sobota 8. srpna

14.30 **SCOOB!** - Rodinný animovaný (USA 2020, ČD 2D)

17.00 **AVA: BEZ SOUCITU** - Akční thriller (USA 2020, T 15+ 2D)

19.30 **3BOBULE** - Komedie (ČR 2020, 2D)

Neděle 9. srpna

14.30 **TROLLOVÉ: SVĚTOVÉ TURNÉ** - Animovaný muzikál (USA 2020, ČD 2D)

17.00 **VZPOMÍNKA NA ITÁLII** - Romantická komedie (Ital., V. Brit. 2020, T 12+ 2D)

Čtvrtek 13. srpna

14.30 **Bio senior: 3BOBULE** - Komedie (ČR 2020, 2D)

17.00 **FRIDA - VIVA LA VIDA** - Dokument (Itálie 2019, T 2D)

19.30 **TENET** - Sci-Fi (USA / V. Brit. 2020 T 15+ 2D)

Pátek 14. srpna

17.00 **HAVEL** - Životopisný (ČR 2020, 12+ 2D)

19.30 **TENET** - Sci-Fi (USA / V. Brit. 2020 T 15+ 2D)

Sobota 15. srpna

14.30 **MEKY** - Dokument (ČR/ SR 2020, OV 2D)

17.00 **FILM NA SLEPO:** Nevíte, na co jdete, nic neplatíte, můžete odejít. Kdo zůstane do konce, zaplatí do klobouku částku, na kterou si film sám cení!

19.30 **TENET** - Sci-Fi (USA / V. Brit. 2020 T 15+ 2D)

Neděle 16. srpna

14.30 **VELKÉ DOBRODŮŽSTVÍ MALÉ PANDY** - Animovaný rodinný (Rusko / USA 2019, ČD 2D)

17.00 **TENET** - Sci-Fi (USA / V. Brit. 2020 T 15+ 2D)

Sobota 22. srpna

14.30 **JESKYNĚ** - Drama (Thaj. / Irsko 2019, T 12+ 2D) Film inspirovaný skutečnými událostmi v Thajsku z léta roku 2018.

17.00 **KRYCÍ JMÉNO LEV** - Komedie (Franc. 2020, T 2D)

19.30 **ŠARLATÁN** - Životopisné drama (Čes. / Irsko / Pol. / Slov. 2020, ČD 12+ 2D)

Neděle 23. srpna

14.30 **MULAN** - Rodinný (USA 2020, ČD 2D)

17.00 **ŠARLATÁN** - Životopisný (Čes. / Irsko / Pol. / Slov. 2020, ČD 12+ 2D)

Čtvrtek 27. srpna

17.00 **ŠTĚSTÍ JE KRÁSNÁ VĚC** - Komedie (ČR 2020 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

Pátek 28. srpna

Mini-festival dětských filmů

13.00 **KŘUPAVÍ MAZLÍČCI** - Animovaný (USA / Špan. 2017, ČD 2D)

15.00 **HURÁ DO DŽUNGLE** - Animovaný (Mauricius 2020, ČD 2D)

17.00 **SCOOB!** - Animovaný (USA 2020, ČD 2D)

19.30 **MULAN** - Rodinný (USA 2020, ČD 2D)

Sobota 29. srpna

14.30 **CASTING NA LÁSKU** - Romantický (ČR 2020, 12+ 2D)

17.00 **ŠTĚSTÍ JE KRÁSNÁ VĚC** - Komedie (ČR 2020 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

Neděle 30. srpna

14.30 **TROLLOVÉ: SVĚTOVÉ TURNÉ** - Animovaný muzikál (USA 2020, ČD 3D)

17.00 **ŠTĚSTÍ JE KRÁSNÁ VĚC** - Komedie (ČR 2020 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

19.30 **NOVÍ MUTANTI - studio Marvel** - Sci-Fi (USA 2020, ČD 12+ 2D)

Knihovna M. J. Sychry

Pobočka knihovny v ul. Nádražní je do 7. uzavřena. Čtenáři mohou využít služeb Knihovny M. J. Sychry v hlavní budově na Havlíčkově nám.: Po, St (9 – 17 hod.), Čt (9 – 15 hod.)

Připravujeme: Knihovna seniorům - cyklus přednášek z různých oborů určený seniorům; Vykresli se z toho - výtvarný sebezkušenostní kurz; Znaková čeština ap. Více v čítárně. -red-

Na kolotoče zapomeňme

V květnu byla kvůli nouzovému stavu vyvolaném covidovou nákazou zrušena tradiční Žďárská pouť patřící k největším poutím v ČR a slavená k svátku sv. Jana Nepomuckého. Pouť měla být původně od 15. do 17. května.

Město plánovalo, že světskou část pouti se zábavními atrakcemi a stánky s pouťovým zbožím zařadí v náhradním termínu do festivalu Slavnosti jeřabin na 18. – 20. září.

Nyní však s ohledem na vládní opatření o veřejných akcích proti šíření nákazy covid-19 rada města rozhodla o zrušení akce.

Dle současně platných vládních opatření by nešlo zajistit maximální množství 1000 osob ve stejný čas na stejném venkovním místě. A to je vzhledem k charakteru a velikosti Žďárské pouti nemožné. Navíc současný vývoj onemocnění si opět žádá prevenci. „Nelze dodržet sektorové uspořádání s maximálním množstvím 1000 lidí. Nehledě na nutnost mít v sektorech vlastní toalety a dezinfekci. Proto musíme s velkou lítostí pouť zrušit,“ vysvětluje místostarostka Ludmila Rezníková. -lko-

Léto ve Žďáře nemusí být vůbec nudné

Dnešní tipy vás mohou inspirovat ke zpříjemnění léta v našem městě. Zde je přehled uspořádaný do oddílů.

Výstavy

■ **Do 2. 8. PLAMENŮM NAVZDORY** – výstava obrazů, které neobvykle přečkaly ničivý požár tvrže koncem války, Regionální muzeum (út – ne 9 – 12 a 12.30 – 17)

■ **Do 23. 8. OZVĚNY VYSOČINY / FOTOGRAFIE A SOCHY** – Výstava členů Spolku výtvarných umělců Vysočiny na Staré radnici. Pavel Bezděčka, Vladimír Brauner, Jaroslav Heďbávný, Petr Klukan a Josef Prodělal: fotografie, Pavel Toman: dřevěné sochy.

Galerie otevřena: út – pá (10 – 12 a 14 – 17 hod.), so a ne (14 – 17 hod.); Malá Galerie přístupna dle otevírací doby Informačního centra.

■ **Do 26. 8. JAN DOČEKAL - LEPÍM, TEDY JEŠTĚ JSEM** – výstava v Galerii SR, pořádá Kultura, p. o. (út – pá: 10-12 a 14 – 17; so a ne: 14 – 17)

■ **Do 30. 8. VÝSTAVY V KNIHOVNĚ M. J. SYCHRY**

Obrazy Ludmily Moravcové + keramika klientů Domova Kamelie v Křižanově (Čechův dům); **Obrazy Jany Laštovickové** – Grygarové (Galerie u Sychry); **Pomístní jména obce Občův a jejího okolí** – fotografie Lucie Hermanyové (odd. pro dospělé)

Postavy z knížek, jak je vidíme – Výtvarné práce dětí z nízkoprahového zařízení Ponorka (pobočka Nádražní).

■ **24. 8. – 6. 9. SOCHAŘSKÉ SYMPOZIU** – tvorba v plenéru. Čeští skláři a rakouští sochaři, Farská humna.

Trhy

■ **13. 8. PRÁZDNINOVÝ ŘEMESLNÝ TRH**, nám. Republiky (8–18 hod.)

■ **22. 8. ŽDÁŘSKÝ FARMÁŘSKÝ TRH**, nám. Republiky (8–11.30)

Přednášky, prohlídky

■ **3., 5., 7., 17., 19., 21., 24., 26. a 28. 8. LETNÍ DĚTSKÉ PROHLÍDKY ZÁMKU** – Oblíbené procházky

Klub kardiaků

Základní organizace SPCCH v ČR, z. s.

■ **Čt 6. 8. 7.15** nádražní hala ČD **TAJNÝ VÝLET** – Až na místě srazu účastníků bude odtajněno místo a program výletu. Spojeno s procházkou nenáročným terénem (asi 4 km). Vedoucí akce B. Skřípská.

■ **So 22.– so 29. 8. LUHAČOVICE – rehabilitační pobyt**. Sraz účastníků 22. 8. ve 14 hodin v recepci Vily Bystrica (jen pro přihlášené) Týdenní lázeňský pobyt s možností využití lékařem předepsaných procedur na poukazu FT, dle možnosti kapacity lázeňské polikliniky. Vedoucí akce M. Pokorná.

■ **Ne 23.– pá 28. 8. RÁJECKÉ TEPLICE (SR)**. Sraz účastníků 23. 8. 7.45 hala ČD (odjezd v 8 hod.) Pobytový poznávací zájezd do termálních lázní. Lze se

K VRCHOLU žďárského léta patří tradičně závod dračích lodí na Piláku. Letos se jede 22. 8. Ilustrační foto: Lenka Kopčáková

s lektory v duchu poznávání barokních řemesel a života v tehdejší době. Zámek, pro děti od 4 let (10 – 11.30)

■ **Do 1. 11. VÝPRASY DO HISTORIE ŽDÁRU**, komentované procházky centrem pořádá Regionální muzeum na základě objednávky (út – ne: 9 – 16 h) pro skupiny od 5 osob.

■ **Do 1. 11. VÝPRASY PO STOPÁCH VÁLKY**, komentované procházky se zaměřením na žďárské události konce 2. sv. války. Pořádá Regionální muzeum po objednávce (út – ne: 9 – 16 h) Pro skupiny od 5 osob.

■ **Do 31. 10. VĚŽ OTEVŘENA** – vyhlídka z ochozu kostela sv. Prokopa pro skupiny od 5, max. 15 osob (út – ne: 9 – 11.30 a 13 – 16.30)

■ **1. 8. KOVÁNÍ NA ŠLAHKAMRU** – akce pro širokou veřejnost s ukázkami kování na bucharu i ručních kovářinách, režie Technické muzeum Brno (9 – 17)

■ **8. – 15. 8. KOUZELNÉ ZAHRADY 2020** – nový zážitkový program v zahradách zámku Kinských. Soutěž v tvorbě florálních objektů, doprovodný program.

Víra

■ **16. 8. NIKODÉMOVA NOC** – kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře je otevřen k rozjímání či tichému duchovnímu rozhovoru (20 – 22)

Hudba

■ **14. 8. KORESPONDANCE**

přihlásit (dvoulůžkové pokoje s příslušenstvím, polopenze, sedm lázeňských procedur, možnost fakultativních zájezdů). Vedoucí Jarmila Zyková.

Připravujeme na září

■ **St 23. – pá 25. 9. EDUKAČNÍ POBYT - MOJE DIAGNÓZA**, Hotel U Loubů, Tři Studně. Přednášky lékařů a psychologů, pohybové aktivity včetně plavání v bazénu a vycházek, možnost sdělit své poznatky i zkušenosti. Chtěli bychom účastníkům dát pocítit, že v naší blízkosti jsou nejen oborní lékaři, ale i opravdoví přátelé, kteří skutečný smysl života pochopili a jsou ochotni poradit, naslouchat, společně se zasmát nebo prožít pocit vzájemného porozumění. Budme poučeným pacientem a radujme se z každé minuty života. Vedoucí edukačního pobytu je MUDr. J. Mašková.

Podrobnosti na tel.: 737 674 698. -red-

KÝCH TURISTŮ

■ **1. 8. Zájezd Lužické hory**

■ **8. 8. Vítanov – Moždenice – Trh. Kamenice** (10 km) 7.30 BUS nádraží

■ **15. 8. Lípské putování** (14 km) 7.15 nádraží ČD

■ **22. 8. Kameničky – Svratouch – Meteorolog. st. – Svratka** (10 km) 8.45 BUS nádraží

■ **29. 8. Křtiny – NS Sluneční soustava – Rudice** (13 km) 6.25 nádraží ČD.

LETNÍ KINO 2020

Vždy po setmění za Domem kultury, vstupné dobrovolné.

■ **Po 17. 8. Postřižiny** – Poetická komedie (Československo 1980, 12+ 2D) Předpremiéra letního kina pro milovníky české klasiky! Z nežizně žízeň udělá pouze náš „srpnový“ ležák a k tomu ochutnávka zabíjačkových chutívek!

■ **Út 18. 8. Mach a Šebestová** – Půlhodinka s kouzelným sluchátkem; Poslední aristokratka - Komedie (ČR 2019, 12+ 2D)

■ **St 19. 8. Krtek a kalhotky - Malé pobaví, velké potěší; Přes prsty** – Romantická sportovní komedie (ČR / SR 2019, 12+ 2D)

■ **Čt 20. 8. Chaplin uprchlým trestancem** – Klasika americké grotesky; Film na slepo - Nechte se překvapit

■ **Pá 21. 8. Krtek a paraplíčko, Krtek zahradníkem; Jumanji: Další level** – Dobrodružný (USA 2019, ČD 12+ 2D) -lko-

Sport

■ **3. a 31. 8. PRÁZDNINOVÉ CVIČENÍ NA PILÁKU** – Určeno pro seniory, pod vedením fyzioterapeutky Aleny Vítkové (Senior Point). Sportovní oděv dle počasí a nápoj s sebou. Více na 732 472 892. (9 – 10 hod.)

■ **Do 26. 8. LETNÍ CVIČENÍ NA FARČATECH**, pořádá město v rámci projektu Aktivně pro Žďár, zdarma. Každé út, st a ne od 18 h.

■ **8. 8. NA KOLE DĚTEM ŽDÁŘSKÝMI VRCHY** – charitativní cyklojízda pro děti s onkologickým onemocněním. Kapacita účastníků omezena na 250 registrovaných cyklistů. (9.30 – 15 hod.)

■ **22. 8. DRAČÍ LODĚ VYSOČINA** – 14. ročník tradičního závodu na Piláku, Windsurfing Club (9 – 22 hod.)

■ **29. 8. PILMAN TRIATLON 2020** – závod SK AXIOM OrBiTt na: 1,9-90-21,09, Pilák (11 – 17)

■ **VYCHÁZKY S KLUBEM ČES-**

Víkendové služby stomatologů

■ **2. 8. MUDr. Michaela Kaletová**, Strážek 80 (566 567 332)

■ **3. 8. MUDr. Jan Kopecký**, Poliklinika ŽDAS a.s., Strojírenská 6 (566 643 012)

■ **8. 8. Lékař stomatolog Fiodor Gonchar**, Dům zdraví, Velké Meziříčí (728 638 632)

■ **9. 8. MUDr. Kateřina Škorpíková**, Studentská 7 (566 690 123)

■ **15. 8. MUDr. Marcela Koutská**, Sněžné 134 (566 664 342)

■ **16. 8. MUDr. Marie Kulková**, Strážek 80 (566 567 332)

■ **22. 8. MUDr. Tomáš Kreisler**, Bezručova 23 (724 388 249)

■ **23. 8. MUDr. Kreislerová Zdeňka**, Bezručova 23 (724 388 289)

■ **29. 8. MUDr. Kateřina Pařízková**, Studentská 7 (566 690 130)

■ **30. 8. MUDr. Ivo Chytrý**, Libušina 174, Svratka (732 642 160)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 87 vyšlo 31. 7. 2020. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - Redaktor: Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - Inzerce: mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - Tisk: Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - Distribuce: RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. Reklama: tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

KOLO
pro život

ČESKÁ
spořitelna

VYSOČINA ARENA TOUR
ČESKÉ SPOŘITELNY

15.8.2020 - 16.8.2020

WWW.KOLOPRO.CZ

MTB TRASY
FAMILY JÍZDA
ZÁVODY PRO DĚTI

AKCE PRO
CELOU RODINU

GENERÁLNÍ PARTNER

ČESKÁ
spořitelna

HLAVNÍ PARTNEŘI

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

ŠKODA

cardion